Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Najer Folksblat

פרייז 20 גראשען

היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

אונפארטייאישע פאליטיש-געזעלשאפטליכע טאג-צייטונג

Nr. 153 (845) | Łódź, Poniedziałek 5 Lipca 1926 | פערטער יאהרגאנג | לאדז, מאנטאג כג תמוז תרפ"ו | Nr. 153 (845)

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 24-71 | Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21. Tel 24 71

טשיטשערין קומט ווידער קיין ווארשא

דער סאוויעטישער אויסערן-קאמיסאר וויל שאפען א גרויסע קאאליציע צווישען: רוסלאנד, פוילען, פראנקרייך און איטאליען.

מאסקווא, 4. (ספ. טעל.) די סאוויעטישע טעלעגראפען-אגענטור טיילט מיט, אז טשיטשערינ'ס דיפלאמאטישע רייזע הויבט זיך אן דעם 30. אויגוסט.

טשיטשערין וועט צוזאמען מיט'ן שעף פון פרעסע-אמט פון קאמיסאריאט פאר אויסערן-ענינים, ראטשטיין, גאר צום ערשט בעזוכען ווארשא, און דערנאך רוים און פאריז.

די רייזע, שטעהט אין צוזאמענהאנג מיט טשיטשערינ'ס פלאן פון שאפען א גרויסע קאאליציע, וואס זאל בעשטעהן פון: סאוויעט-רוסלאנד, פראנקרייך, פוילען און איטאליען.

וואלקען-ברוך-קאטאסטראפע אין סערביען.

איבער הונדערט געהרג'עטע. – הונדערטער פערוואונדעטע.

וויען, 4 (ספ. טעל.) פון סערביען קומען-אן אלארמירענדע ידיעות וועגען א גרויסער וואלקען-ברוך-קאטאסטראפע, וואס האט ארומגענומען דאס לאנד. זייט עטליכע טעג הערשען דארט מורא'דיגע שלאגס-רעגענס און ס'בושעווען דונערן און בליצען.

פון די דוגערן זענען שוין פערהאן איבער 100 דער'הרג'עטע און הונדערטער פערוואונדעטע. דער שאדען אין הייזער, געוויקסען און באהן-ליניעס איז אונגעהויער גרויס און נאך נישט בע-רעכענט.

ענגלישער קויהלען-ארבייטער-שטרייק – אויפ'ן טויטען פונקט.

רעגירונג בעזארגט זיך מיט אויסלענדישע קויהלען. – פראפעסיאנעלע פעראיינען רופען צו א ווידערשטאנד. פראטעסט געגען רוסלאנד.

לאנדאן, 4. (ספ. טעל.) די ענגלישע רעגירונג האט בעשלאסען איינ-צוקויפען גרעסערע טראנספארטען קויהלען אין אויסלאנד פאר די בעדערפ-נישען פון דער אינדוסטריע. דער דאזיגער פלאן דארף נאך בעשטעטיגט ווערען דורך דעם פארלאמענט.

פון דעם בעשלוס איז צו זעהן, אז די ענגלישע רעגירונג האט גארנישט בדעה אזוי שנעל צו אונטערהאנדלען מיט די שטרייקענדע קויהלען-ארבייטער.

לאנדאן, 4 (ספ. טעל.) דער גענע-ראט פון די פראפעסיאנעלע פעראייגען האט פערעפענטליכט אנ'אויפרוף, אין וועלכען ער רופט צו ארגאניזירען א סיסטעמאטישען ווידערשטאנד געגען דער רעגירונג, וועלכע האט אינ'ם קויה-לען-קאנפליקט נישט געהאלטען די צו-זאגען ביים פערענדיגען דעם גענע-ראל-שטרייק.

גלייכצייטיג רופט דער ראט צו גע-בען געלד-שטיצע פאר די שטרייקענדע קויהלען-ארבייטער.

לאנדאן, 4. (ספעציעל) די ענגלי-שע רעגירונג האט זיך ווידער געווענ-דעט מיט א פראטעסט געגען דער סא-וויעטען-רעגירונג, וועלכע זאל זיך הא-בען אריינגעמישט אין די אינערליכע אנגעלעגענהייטען פון ענגלאנד, דער-מיט, וואס די רוסישע פראפ. פעראיי-נען האבען ארויסגעלאזט אנ'אויפרוף געגען דעם איינפיהרען א פערלענגער-טען ארבייטס-טאג אין די ענגלישע קויהלען גרובען.

קאמוניסטישע דעמאנסטראציעס אין ווארשא.

ווארשא, 4. (טעלעפאניש פון אונ-זער קארעספאנדענט) אויף היינט אינ דערפריה האט דער קאמוניסטישער דעפוטאט סאכאצקי גערופען א מיטינג אויף פלאץ וויטקאווסקי. 8 אינדערפריה זענען אבער גרויסע פאליציי-אבטיילונ-גען שוין געווען אויפ'ן פלאץ און נישט דערלאזט צו פערזאמלען זיך פון עולם.

ערשט ארום 11, ווען די פאליציי איז אוועק בעטייליגען זיך אין דער דעפילאדע צוליב די אמעריקא-פייערונ-גען, האט זיך אויפ'ן פלאץ באלד פער-זאמעלט א גרויסער עולם ארבייטער און דעפ. סאכאצקי האט געהאלטען א רעדע.

נאכ'ן מיטינג האט זיך פארמירט א דעמאנסטראציע, וועלכע איז אוועק אי-בער ווראניע, כלאדנע צום פלאץ קער-צעלי, וואו ס'האבען גערעדט צום המון נאך רעדנער.

דא איז אבער אנגעקומען פאליציי און געפרובט פונאנדערטרייבען די דע-מאנסטראציע. פון דער מאסע זענען גע-ווארפען געווארען שטיינער און ס'זענען פאראן פערוואונדעטע. די פאליציי האט ארעסטירט א רייה פערזאנען.

פרובען אויף דעמאנסטראציעס זענען אויך פארגעקומען אויף פלאץ גזשיבאוו-סקי און אנדערע ערטער. אומעטום האט אבער די פאליציי פונאנדערגע-טריבען די פערזאמעלטע.

דער פראצעס נעגען די בעשולדיגטע אין אטענטאט אויף קעמעל-פאשא

דערנעהנטערט זיך צום סוף.

אנגארא, 4 (פאט) אינ'ם פראצעס געגען די אנטיילנעהמער אין אטענטאט אויף קעמעל-פאשא, האט שוין געכטען גערעדט דער פראקוראר. ער האט גע-פאדערט די הארבסטע שטראף פאר די בעשולדיגטע.

אנגארא, 4 (פאט) די לעצטע טעג זענען ווידער פארגעקומען ארעסטען צווישען די מיטגלידער פון די „אוניא-ניסטען".

צווישען אנדערע זענען אויך ארעס-טירט געווארען: דער געוו. אויסערן-מיניסטער אכמעד נאסימי און דעם געוו. פארזיצער פון פארלאמענט האליל.

אין פראנקרייך איז נישט פוגעלדיג...

פאריז, 4 (ספ. טעל.) די פינאנ-ציעלע לאגע פון פראנקרייך פערער-גערט זיך פון טאג צו טאג. דאס ווירקט אויך אויפ'ן פאליטישען לעבען און די רעגירונג איז איצט שוין הילפלאז לגבי דער קאטאסטראפע. קיין שום פלענער גיבען זיך נישט איין. די לעצטע וואך האט אפילו געטראפען, אז די רעגירונג האט אין איין טאג צוויי מאל אפגע-לייקענט קאמוניקאטען, וועלכע זי האט אין דעמזעלבען טאג אליין ארויסגע-לאזט וועגען דער וואלוטע-ירידה. די בעפעלקערונג האט פערלוירען דעם צו-טרוי צום פראנק.

בריאן זאל האבען זיך אויסגעדריקט, אז איצט האט ער איבערגענומען דעם מלוכה-רודער אין דער אומגליקליכסטער שעה פון לאנד. ס'ווערען געפיהרט אונ-טערהאנדלונגען מיט אויסלענדישע באנ-קירען וועגען א הלואה אויף „פעטע" פראצענטער.

גרויסע באהן-קאטאסטראפע

אויף דער ליניע פאריז-האווער.

פאריז, 4 (פאט) ביי דער סטאציע אשערס איז פארגעקומען א באהן-קא-טאסטראפע מיט'ן שנעל-צוג, וואס איז געגאנגען פון פאריז קיין האוור. 5 וואַ-גאנען זענען אראפ פון די רעלסען. ביז איצט זענען שוין אפגעשלעפט געווארען 17 טויטע. די צאהל פער-וואונדעטע דערגרייכט ביז 95.

פ.פ.ס'ישער מיטינג פאדערט פונאנדערצולאזען דעם סיים.

(י) אין זאל פון פ. פ. ס'ישען קלוב אין פאביאניץ איז פארגעקומען א מי-טינג, עס האט זיך אויף דעם מי-טינג פערזאמעלט א גרויסער עולם צווי-שען זיי א גרויסע צאהל אפאזיציאניס-טען, אויף דעם מיטינג איז בעהאנ-דעלט געווארען די פראגע וועגען באל-דיגען פונאנדערלאזען דעם סיים און פעראָרדנען נייע וואהלען. עס איז אויך בעהאנדעלט געווארען די פראגע וועגען דער לוין-אקציע.

פייערונגען צום 150-יעהריגען יובילעי פון אמעריקא'ס אומאפהענגיגקייט

אין ווארשא.

ווארשא, 4 (פאט) אין זאל פון שטאט-ראט איז היינט פארגעקומען א פייערליכע אקאדעמיע צום 150-יעהרי-גען יובילעי פון דער אומאפהענגיקייט פון אמעריקא.

אויף דער אקאדעמיע זענען אנוועזנד-געווען: דער מלוכה-פרעזידענט מאשטשיצקי, אלע מיניסטארען מיט'ן פרעמיער בארטעל בראש און א רייה געסט.

געעפענט די אקאדעמיע האט דער פרעזעס פון שטאט-ראט סענאטאר באלינסקי.

דערנאך זענען געהאלטען געווארען רעדעס און אנ'ארקעסטער האט גע-שפילט דעם פוילישען און אמעריקאני-שען הימן.

צום סוף האט דער פרעזעס פון פייערונגס-קאמיטעט פערטיילט ארדענס דעם מלוכה-פרעזידענט מאשטשיצקי און דעם אמעריקאנישען אמבאסאדאר אין פוילען.

מצד די יודען האט זיך אין דער אקאדעמיע בעטייליגט: ראטמאן מיי-זעל, קהלה-פרעזעס ברעגמאן און דער פארשטעהער פון ראבינאט הר"ב גוט-שעכטער.

שפעטער זענען פארגעקומען דעפילא-דעס פון מיליטער און פאליציי.

*

„טאז", צענטראלער יתומים-הילף-פערבאנד און אנדערע אינסטיטוציעס, וועלכע געניסען פון אמעריקאנער הילף, האבען היינט אוועקגעשיקט צום דיר. ה' בערנארד קאהאן פאר'ן „דזשאינט" א בעגריסונג צוליב'ן אמעריקאנישען יום-טוב.

אויף דער פראווינץ.

ס'קומען אויך אן ידיעות וועגען אימ-פאזאנטע פייערונגען צוליב'ן 150-יעה-ריגען יובילעי פון אמעריקא'ס אונאפ-הענגיגקייט אין אלע שטעט פון פוילען.

אין לעמבערג, קראקע, קאטאוויץ, לובלין און אנדערע שטעט זענען פאר-געקומען אקאדעמיעס און דעפילאדעס פון מיליטער.

אין לאדז.

(או) נעכטען אין דערפריה האט זיך דער לאדזער גארניזאן פערזאמעלט אויף האלערס-פלאץ און פון דארטען מיט מוזיק מארשירט אויף א גאטעס-דינסט אין קאשציאל פון סטאניסלאוו קאסטקא. אין דעם קאשציאל זענען געקומען מיט מוזיק אויך א רייה ארגאניזאציעס און פעראיינען. אויך וויצע-וואיעוואדע אסא-לינסקי, פרעזידענט צינארסקי און פאר-שטעהער פון דער מאכט.

נאכדעם איז פארגעקומען א דעפילאדע פון מיליטער, פון דער פ.א.וו.-ארגא-ניזאציע, פון דער פאליציי א. א. וו. די דעפילאדע איז אויסגעפאלען זעהר אימפאזאנט.

נאכמיטאג האבען די מיליטער-ארקעס-טער'ס זיך קאנצענטרירט אין די שטעד-טישע גארטענס און אין פאניאטאווסקי'ס פארק איז פארגעקומען א ציקליסטען-געיעג ארגאניזירט פון דער גימנאסטי-שער געזעלשאפט „סאקאל".

די שטאדט בעצירט מיט די פוילישע און אמעריקאנישע נאציאנאלע פעהנער האט אויסגעזעהן יום-טוב'דיג.

8 אין אוונט האט דער שטאדט-ראט אבגעהאלטען א פייערליכע זיצונג פער-בונדען מיט אנ'אקאדעמיע, אויף וועל-כער עס זענען בייגעוועזע פארשטע-הער פון דער מלוכה'שער-מאכט און פון דער שטאדטישער מאכט.

אויף דער אקאדעמיע זענען געהאל-טען געווארען געהעריגע רעדעס. דער זאל פון דעם שטאדט-ראט איז געווען פראכטפאל דעקארירט.

אין דער סינאגאגע אויף אלטע קאש-טשושקי האט סענ. ברוידע געהאלטען אנ'ענטשפרעכענדע רעדע. דער דיר. האט אפגעזונגען א רייה תפלות.

אין דער אלטשטאדטישער שוהל זע-נען אויך געהאלטען געווארען דרשות און תפלות. ס'האבען זיך אויך בעטייליגט פארשטעהער פון דער קהלה און רבינאט.

קאָנפיסקירען די יודישע פערמעגענס

פאָדערן ווידער די פעלקישע אין דייטשלאַנד.

בערלין, 4 (י.ט.אַ.) דער דייטשער רייכסטאָג האָט, ווי בעקאַנט, אָפּגעוואָרפען אין דער ערשטער לעזונג דעם פאָרשלאַג פון דער פעלקישער פראַקציע וועגען דער קאָנפיסקאַציע פון פערמעגען פון די מזרח-יודען. איצט האָט די פעלקישע פראַקציע אין רייכסטאָג געווענדעט זיך צום צווייטען מאָל צו דער רע, גירונג מיט דער פאָדערונג צוצוגרייטען אַ געזעץ-פּראָיעקט וועגען דער פערמעגען-קאָנפיסקאַציע פון די יודען אין דייטשלאַנד. דער ערשטער פונקט פון געזעץ-פּראָיעקט זעהט פאָר די קאָנפיסקאַציע אָהן ענטשעדיגונג פון פערמעגען פון אַלע מזרח-יודען, וואָס זענען אַריינגעקומען קיין דייטשלאַנד זינט דעם 1. אויגוסט 1914, ווי אויך דאָס פערמעגען פון אַלע יודישע גרויס-אונטערנעמונגען ווי אולשטיין און מאָסע.

אנטיסעמיטיזם פערשטאַרקט זיך כסדר אין רומעניע.

מ'לאָזט נישט אַרײַן קײַן זשורנאַליסטען אין פּאַרלאַמענט. – מ'פאָדערט צו קאָנפיסקירען יודישע פערמעגענס.

בוקאַרעשט, 3 (ספּ. טעל.) אין דעם רומענישען פּאַרלאַמענט האָט אויסגעבראָכען אַ קאָנפליקט צוליב דער פראַגע וועגען צולאָזען די פרעסע צו די בעראַטונגען. אין דעם ערשטען טאָג איז געווען אַרויסגעהאָנגען אַ מעלדונג, אַז פאַר זשורנאַליסטען איז דער איינטריט פערבאָטען.

די מעלדונג האָט אַרויסגערופען אַן אויפרעגונג און געבראַכט צו אַן אינטערפּעלאַציע אין דעם פּרעזידיום. דער פערבאָט איז צוריקגעצויגען געוואָרען.

בעת די דעבאַטען וועגען דער אינטערפּעלאַציע האָט פּראָפעסאָר קוזאַ, דער בעריהמטער רומענישער אַנטיסעמיט, ענטוויקעלט דעם געדאַנק, אַז עס קענען דערלאָזט-ווערען רומענישע זשורנאַליסטען, אָבער נישט קיין יודישע... (אַזוי ווי אָבער די מעהרהייט זשורנאַליסטען בעשטעהט פון אחינו-בני-ישראל, קומט-אויס, אַז כמעט קיינער פון די זשורנאַליסטען קען נישט אַריינקומען). ער ערקלעהרט ווייטער, אַז אין ערשטען פונקט פון זיין פּראָגראַם שטעהט די פראַגע, וועגען אַרויסטרייבען די יודען פון רומעניען אויך די באַלדיגע קאָנפיסקאַציע פון זייער פערמעגען. עהנליכע פאָדערונגען שטעלען די קוזאַווצעס אויך אַרויס בנוגע די אַנדערע נאַציאָנאַלע מינדערהייטען.

מען פעלשט שוין אויך אַמעריקאַנער וויזעס.

עטליכע אָפּגענאַרטע האָט מען פערהאַלטען.

דאַנציג, (י. ט. א.) אין דאַנציג האָבען זיך בעוויזען פערדעכטיגע פערזאָנען, וועלכע שלאָגען פאָר פאַר 600 דאָלאַר צו בעזאָרגען אַ וויזע קיין אַמעריקאָ. לויט די פערהאַנענע ידיעות עקזיסטירט ערגיץ אין וואַרשאָ אַ געהיימע אָרגאַניזאַציע, וועלכע פערנעהמט זיך מיט פעלשען אַמעריקאַנער וויזעס. די אָרגאַניזאַציע בעזיצט אין איהר רשות נאָכגעמאַכטע אַמעריקאַנישע פאָרמולאַר-סטעמפּלען און זאָגאַר אָפּצאָהל-מאַרקעס. די עמיגראַנטען-שווינדלער האָבען שוין בעוויזען אַריינצונאַרען אַריבער 50 עמיגראַנטען, אייניגע פון וועלכע מען זאָל שוין האָבען פערהאַלטען אין די אַמעריקאַנער האַפענס, די אַנדערע שטעקען אין בערלין, האַמבורג און ברעמען.

אויספיהר-קאָמיטעט פון דער אינטערנאַציאָנאַלער אָרגאַניזאַציע פון ציוניסטישע פרויען.

בערלין, (י.ט.אַ.) אין בערלין זענען אָפּגעהאַלטען געוואָרען זיצונגען פון אויספיהר-קאָמיטעט פון דער אינטערנאַציאָנאַלער אָרגאַניזאַציע פון ציוניסטישע פרויען.

די בעראַטונג האָט זיך פערנומען מיט פאָלגענדע פראַגען: 1) אָרגאַניזאַציע פון דער אַרבייט, 2) די פערפליכטונגען פון די ציוניסטישע פרויען לגבי דעם פּאַלעסטינישען בודזשעט, 3) פערברייטערונג פון דער ציוניסטישער פּראָפּאַגאַנדע-אַרבייט צווישען די פרויען.

פראָפ. מאַקס ליבערמאַן ווידער געוועהלט אַלס פרעזעס פון דער בערלינער קונסט-אַקאַדעמיע.

בערלין, (יט"א) דער פרייסישער בילדונגס-מיניסטער האָט בעשטעטיגט די ווידערוואַהל פון פראָפ. מאַקס ליבערמאַן אַלס פרעזעס פון דער בערלינער קונסט-אַקאַדעמיע פאַר דער צייט פון 1-טען אָקטאָבער ה. י. ביז'ן 30-טן סעפּטעמבער 1927.

פראָפ. ליבערמאַן פערנעמט שוין דעם פּאָסטען פון פרעזעס פון דער אַקאַדעמיע דאָס פירטע יאָהר אָהן איבעררייס, נישט-קוקענדיג דערויף, וואָס לויט די כללים פון די אַקאַדעמיע סטאַטוטען קאָן מען נישט פערגעסען דעם פּאָסטען פון פרעזעס לענגער ווי 3 יאָהר האָט דאָך דער בילדונגס-מיניסטער בעשטעטיגט די נייע וואַהל.

דער'הרג'עט אַ פּאָליציי-קאָמיסאַר אין פּאַריז.

פּאַריז, 4 (ספּ. טעל.) נעכטען 11 אין דערפריה האָט מען אין בּולאָנער וואַלד געפונען אַ טויטען קערפּער פון אַ מענשען אין אַ היטעל מיט די איניציאַלען פּ.בּ. מ'האָט ביי איהם ענטדעקט דריי וואונדען פון רעוואָלווער-קוילען אין די פּלייצעס. מ'האָט באַלד פעסטגעשטעלט, אַז דאָס איז דער פּאָליציי-קאָמיסאַר פיער לוי באָנע. די פּאָליציי גלויבט, אַז דאָס האָט איהם דער'הרג'עט אַן'אויסלענדער, וועלכען ער האָט געוואָלט אַרויסשיקען, ווייל די באַלען זענען פון אַ רעוואָלווער פון אויסלענדישען סיסטעם.

אַמעריקאַנער באַנקירען

זענען זיך צונויפגעפאָהרען קיין פּאַריז.

פּאַריז, 4 (ספּ. טעל.) די שלעכטע פינאַנציעלע לאַגע פון פראַנקרייך האָט שטאַרק בעאונרוהיגט די גאַנצע פינאַנציעלע וועלט, בפרט די אַמעריקאַנער באַנק-קרייזען. אַמעריקאַ איז נעמליך שטאַרק פעראינטערעסירט אין פראַנקרייכ'ס פינאַנציעלע מעגליכקייט, ווייל פראַנקרייך האָט לגבי אַמעריקאַ גרויסע התחייבות'ן.

איצט זענען זיך צונויפגעפאָהרען קיין פּאַריז אַ רייהע אַמעריקאַנער באַנקירען, און ס'מאַכט דעם איינדרוק פון אַ באַנקירען-צוזאַמענפאָהר. אַזוי וויילען איצט אין פּאַריז: פאָרשטעהער פון ניו-יאָרקער באַנק-טרעסט „קולין עט לעב", פאָרשטעהער פון „בלער עט קאָמפּ', ווייטער די ה"ה: דילאָן און רעד און נאָך אַ רייהע באַנקירען.

פּרעזידענט מאָשטשיצקי איז אָפּטימיסטיש

בנוגע דער לאַגע אין פּוילען.

די ווינער „נייע פרייע פרעסע" האָט אָפּגעדרוקט אַן'אינטערוויאו פון איהרען אַ מיטאַרבייטער מיט'ן פּרעזידענט מאָשטשיצקי. דער פּרעזידענט האָט זיך וועגען דער איצטיגע לאַגע אין פּוילען אויסגעדריקט אַזוי:

„די לאַגע וועט זיך אין דער נאָהנטסטער צייט בעדייטענד פערבעסערן. פּוילען בעזיצט אַ גרויסען זאַפּאַס רויהשטאָפען. בנוגע שטייערן איז פּוילען אין פערגלייך מיט אַנדערע לענדער, אַמוויינגסטען בעלאַסטעט. די פּוילישע רעגירונג פיהרט איצט אַן'אינטענסיווע אַקציע וועגען מאַכען ווירטשאַפטליכע אָפּמאַכען מיט אַ רייהע שכנות'דיגע מלוכות. דאָס אַלץ גיט די גאַראַנטיע צו זיין אָפּטימיסטיש און צו קוקען מיט זיכערקייט אויף דער נאָהנטער צוקונפט".

ענטוישונג אין די מאַי-געשעהענישען

ביי דער פּ.פּ.ס. הערשט אַן'אומצופרידענהייט מיט דער פּאַרטיי-פּאָליטיק לגבי פּילסודסקי'ן. – מ'ערוואַרט אַ נייע שפּאַלטונג.

וואַרשאַ, 4. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). אין די רייהען פון די פּ.פּ.ס.'אישע פיהרער קומען ווייטער פאָר שטאַרקע רייבונגען. אַ טייל מעהר ראַדיקאַלע פּ.פּ.ס.'ישע טוער מיט'ן דעפּ. זאַרעמבאַ בראש זענען אומצופרידען מיט דעם בלינדען שטיצען אַלץ, וואָס עס טוט דער מאַרשאַל פּילסודסקי. ס'בעמערקט זיך אַן ענטוישונג בנוגע די רעזולטאַטען פון די מאַי-געשעהענישען.

די זיצונגען פון פּ.פּ.ס.'אישען סיים-קלוב זענען כסדר שטורמישע און די העפטיגע אָנגריפען פון פערשידענע דעפּוטאַטען געגען די פּאַרטיי-לידערס, דערגעהען אפילו אויסער די ווענד פון פּ.פּ.ס.'ישען קלוב.

אויסער דער שוין-פאָרגעקומענער שפּאַלטונג, בעת וועלכער אַ רייהע פּאַרטיי-מיטגלידער, פיהרער און אויך גאַנצע אָרגאַניזאַציעס האָבען זיך קאָנסטיטוּאירט אַלס „פּ. פּ. ס. לינקע", ווערט נאָך ערוואַרט אַ נייע שפּאַלטונג. די איצטיגע שפּאַלטונג, שמועסט מען, זאָל שוין אויך אַרומנעהמען דעם סיים-קלוב גופא.

שטורם-ווינטען אין מזרח-גאַליציען

הערען נישט אויף.

לעמבערג, 4 (טעלעפאָניש) פון סטאַניסלאַוואָוו און פון דער אַרומיגער געגענד קומען-אָן ידיעות וועגען ווייטערדיגער שטורעמס און שלאַגס-רעגענס.

אין סטאַניסלאַוואָוו גופא האָט אַ שטורם-ווינד אַרויסגעריסען טעלעגראַף-סלופּעס און אָנגעמאַכט בעדייטענדע שאָדענס אין סטאָלאָפּין און וואָראָכטאַ דויערט נאָך דער שטורם.

אַ ריכטער זיך דער'שאָסען אין לובלין.

לובלין, 4 (טעלעפאָניש) נעכטען איז דאָ בעגאַנגען זעלבסטמאָרד דורך אַ רעוואָלווער-שאָס אין מוח, דער ריכטער פון קרייז-געריכט העינריק גרימינסקי 40 יאָהר אַלט.

די סיבות פון דעם זעלבסטמאָרד זענען נישט בעקאַנט אין משך פון היינטיגען יאָהר, איז דאָס שוין דער צווייטער פאַל פון זעלבסטמאָרד פון אַ ריכטער אין לובלין.

נאָך 34 יודישע עמיגראַנטען ווערען צוריק דעפּאָרטירט פון קאַנאַדע.

דאַנציג, (י. ט. א.) אין די דאַנציגער עמיגראַציע-אינסטיטוציעס זענען אָנגעקומען ידיעות, אַז אין צוזאַמענהאַנג מיט דער ענטדעקטער אַפערע פון געפעלשטע וויזעס אין דאַנציגער קאַנאַדישען קאָנסולאַט ווערען פון קאַנאַדע אַרויסגעשיקט נאָך 34 פערזאָן, וועלכע זענען אויפ'ן סמך פון אַזעלכע ערלויבנישען אַריינגעפאָהרען קיין קאַנאַדע.

הסכם

צווישען דייטשלאַנד און רוסלאַנד וועגען אַמנעסטירען פּער'משפּט'ע.

בערלין, 4. (ספּ.) די דייטשע צייטונגען גיבען איבער פון מאָסקווא, אַז די סאָוויעטישע און דייטשע רעגירונגען זענען געקומען צו אַ הסכם וועגען אַן'אַמנעסטיע פאַר אַלע פער'משפּט'ע רוסען אין דייטשלאַנד און דייטשען אין רוסלאַנד.

אַמעריקאַ

היסט שוין איהרע בירגער פאָהרען קיין פּוילען.

ניו-יאָרק, 4. (ספּעציעל). די אַמעריקאַנער רעגירונג האָט צוריקגעצויגען די וואַרנונג, וואָס זי האָט אַרויסגעגעבען צו די אַמעריקאַנישע בירגער דעם 15. יוני ה. י., אַז זיי זאָלען נישט פאָהרען קיין פּוילען, צוליב דער אומזיכערער לאַגע.

אין דעם מאָטיווירונג צום צוריקגעצויגענעם בעשלוס ווערט געזאָגט, אַז די לאַגע אין פּוילען איז שוין איצט אַ גענוג זיכערע און ס'איז נישט פאַראַן קיין שום געפאַהר פאַר די אַמעריקאַנער בירגער.

Dr. PRYBULSKI

זאַוואַדזקאַ 1 טעלעפאָן 25.58.
ווענער און האָר- הויט-קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האָר-
אויספאַל) און רענטגען שטראַהלען.
נעהמט אָן פון 9–1 און 4–8 אָווענד דאַמען: פון 4–5

Dr. B. Robinzon

אינערליכע און קינדער קראַנקהייטען.
נאָוואָמיעסקאַ 22 טעל 31-86
נעהמט אָן פון 11–12 און פון 3–5 נאָכמ.

Dr. med. Braun

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און ווענערישע קראַנקהייטען
און מענער-שוואַכע.
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ ליכט (האָר אויספאַל).
23 פּאָלודניאָווא 23
– – טעלעפאָן 40.26 – –
נעהמט אָן פון 8–12 און פון 5–8 אָווענד.

Dr. Z. Rakowski
175

Dr. med.
EYCHNER JAKÓB
Aleja I-go Maja 16, Tel. 11-24
אינערליכע און קינדער קראַנקהייטען.
נעמט אָן פון 6–7 אָוו. זונטאָג פון 3–4 נמ.

דאַנטיסט און צאָהנטעכניק
י. ביטענסקי
5 קאָנסטאַנטינער 5
נעהמט אָן אַלע טאָג פון 9 פריה ביז 8 אָווענד.
פרייזען ביליגע! בעראַטונג אָהן בעצאָהלט

Dr. med.
WOLF EYCHNER
Zgierska 38, tel. 34-72
ספּעצ. פאַר אַקושעריע און פרויען-קראַנקהייטען.
נעמט אָן פון האלב 6 ביז 8 אָווענד.

לאדז. 5 יולי 1926

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז. 5 יולי 1926

טראַדיציע

דאַרף אויך געענדערט ווערען.

דער איצטיגער בילדונגס-מיניסטער ה' מיקולאָווסקי - פּאָמאָרסקי, וועלכער האָט איבערגענומען די ירושה פון זיין פאָרגענגער דעם פערשטענדיגונגס-מיניסטער ה' סטאַניסלאַוו גראַבסקי, האַלט זיך אין איין בעטען. מ'זאָל איהם בעפרייען פון זיין אַמט, צוליב זיין שוואַכען געזונד-צושטאַנד.

ער האָט אָבער דאָך בעוויזען, נישט זייענדיג בקו הבריאה, צו בעשטעטיגען די פערוואַלטונג פון דער וואַרשאָווער קהלה, און אַריינצוּש קען גלייכצייטיג א מעלדונג אין וועלכען ער, דער בילדונגס-מיניסטער מאַכט אויפמערקזאַם די פערוואַלטונג, אַז לויט דעם סטאַטוט דאַרף זיך אין איהר בעטייליגען אויך א רב...

לויט דעם פּלאַן פון דעם בילדונגס-מיניסטער, ווערט די מיטגלידערשאַפט אין דער פערוואַלטונג פערטיילט אויף אַזאַ אופן צווישען די וואַרשאָווער רבנים, אַז יעדער איינציגער רב איז, לויט דער רייה, בעטייליגט אין דער פערוואַלטונג צוויי חדשים — די עובדא, די אויפגאַבען פון דעם דאָזיגען רב זענען אין דער מיניסטעריאַלער מעלדונג נישט אָנגעוויזען, און פאַר א זייטיגען מענשען קאָן בלייבען אַ קשיא, וואָס אייגענטליך האָט דער גמינע-רב צו טון?

דאָס איז אַ האַרבע קשיא. ווי געזאָגט, פאַר זייטיגע מענשען, פאַר מענשען נישט בעד־האָוועגטע אין אונזערע ספּעציפישע פערהעלטענישען—פאַר אונז איז אָבער קלאָהר איין זאַך.

— ער וועט פּסק'ענען שאלות לויט'ן שלחן ערוך אין הלכות יודישקייט און העברעאישקייט, וואָס איז איינע פון די הויפּט - פּראָבלעמען פון דער וואַרשא'ווער גמינע...

ער וועט זיין דער בורר-צדק צווישען די פערביסענע קאָמפּענדע צדדים, וואָס ווילען נישט אָפּטרעטען אויף אַ קוצו של יו"ד, און האַלטען זיך ביי דער קריגערישער טראַדיציע פון פאַריאָהריגען שניי מיט אַלע זייערע איברים און גידים...

„א כפרה די יודישקייט מיט דער וועלטליכקייט, מיט דער מענשליכקייט — אַבי די קליינליכע אַמביציעס זאָלען בעפרידיגט ווערען!"

די פראַגע איז אָבער די, וואָס „די וועלט דרעהט זיך דאָך פאָרט", און אונזערער אַ בילדונגס-מיניסטער, ווי קראַנק ער זאָל נישט זיין, און ווי נמאס עס זאָל איהם נישט ווערען זיין אַמט מיט דער גראַבסקי'שער ירושה, דאַרף דאָך וויסען, אַז — אַזוי ווי עס קומט אַ צייט אויף צו פערבויגען אויף דער טראַדיציע, אַזוי ווי עס קאָן זיין אַקטועל די ענדערונג פון דער קאָנסטיטוציע, אַזוי קאָן אויך זיין זעהר און זעהר ראַציאָנעל די ענדערונג פון דער רעליגיעזער קהלה אויף אַ וועלטליכער, אויף אַ ווירדיגער און פערשטענדיגער, זעלבסטפערשטענדליך, וואו דעם יודישען ראַטמאַן זאָל אָנגעוויזען ווערען זיין אָרט, און דעם רעליגיעזען בעאַמטען — זיין אָרט!

מ-ן.

מאַקס נאָרדוי'ס אלמנה שרייבט איהר מאַנס ביאָגראַפיע.

ירושלים. (יט"א). די אלמנה פון פערשטאָרבענעם ציוניסטישען פיהרער ד"ר מאַקס נאָרדוי אַרבייט איצט איבער דער ביאָגראַפיע פון איהר מאַן. די ביאָגראַפיע וועט זיך הויפּטזעכליך שטיצען אויף דער רייכער בריף-קאָרעספּאָנדענץ, וואָס איז איבערגעבליבען נאָכ'ן טויט פון נאָרדוי. דאָס ווערק וועט גלייכצייטיג ערשיינען אין דער פראַנצויזישער, ענגלישער און העברעאישער שפּראַך.

150 יאָהר פעראייניגטע שטאַטען

צים יובילעי פון בעפרייאונגס קאַמף פון די פעראייניגטע שטאַטען אין אַמעריקא.

דער ערשטער אַקט פון דער שאַפענדער קראַפט פון אַמעריקאַנישען פאָלק, איז געוועזען דער אויסברוך פון קאַמף פאַר דער בעפרייאונג פון ענגלישען יאָך. דעם טאָג פון דער דאָזיגער בעפרייאונג, דעם 4-טען יולי יעדעס יאָהר פייערט דאָס אַמעריקאַנישע פאָלק מיט דער גרעסטער פרייד.

די געשיכטע פון דעם דאָזיגען אַקט איז פאָלגענדע! די בעפעלקערונג פון אייראָפּעאישער אָפּשטאַמונג, וועלכע האָט געוואוינט אין די פעראייניגטע שטאַטען האָט דערגרייכט אין דער ערשטער העלפט פון 18-טען יאָהר הונדערט קוים 2 מיליאָן מענשען. צוליב דער שנעלער ווירטשאַפטליכער ענטוויקלונג איז די עמיגראַציע שטאַרק געוואָרען און די בעפעלקערונג איז אויסגעוואַקסען, די בעפעלקערונג האָט גענאָסען פון ברייטע פרייהייטען, איז געווען אָרגאַניזירט אין קאָלאָניעס, וועלכע זענען רעגירט געוואָרען אויפ'ן יסוד פון אַ ברייטער זעלבסטפערוואַלטונג.

נאָך דער 7 יעהריגער מלחמה האָט ענגלאַנד ווירטשאַפטליך בעהערשט אַמעריקא. ענגלאַנד האָט בעגרעניצט דעם פרייען האַנדעל און שיף-פערקעהר און איינגעהאַלטען די ענטוויקלונג פון די אַמעריקאַנער פאָרטען, דערנאָך איז אויך געקומען די פּאָליטישע אונטערדריקונג; עס זענען בעגרעניצט געוואָרען די פרייהייטען פון די בעזונדערע שטאַטען. די שיקאַנעס, מיסברויכען און הפקרות פון די פרעמדע אַריינגעזעצטע נאַמיעסטניקעס, האָבען געבראַכט צו אַן אונצופרידענהייט פון דער בעפעלקערונג און ס'איז געקומען צו אַן אויסברוך.

צום סוף אַפּריל 1775, ווען דער קאָמענדאַנט פון דער שטאָדט באָסטאָן, דער ענגלישער גענעראַל געידזש האָט אַוועקגעשיקט טיף אין לאַנד אַ שטראָף-עקספּעדיציע האָבען די איינוואוינער זיך אָרגאַניזירט, אָנגעפאַלען אויף דער שטראָף-אָפּטיילונג און איהר געבראַכט נעבען דעם שטעדטיל לעקסינגטאָן אַ בלוטיגע מפּלה, פון דעם האָט זיך אָנגעהויבען אַ רעגולערע מלחמה פון נישט קיין גלייכע כוחות: פון איין זייט איז אַרויסגעטרעטען אַ שטאַרק ענגליש מיליטער, פון דער אַנדערער זייט אייבעסטען פּאָל טויזענדער ציווילע מענשען, בעוואָפענט מיט שלעכטע יעגער-ביקסען מיט מעסער און שטעקענס. די פּאַרטיזאַנישע אָפּטיילונגען האָבען אָבער געהאַט דעם פּלוס, וואָס זיי האָבען אויסגעצייכענט געקענט דאָס געביט. די שלאַכטען אין דעם ערשטען יאָהר האָבען קיין שום ענטשיידונג נישט געבראַכט.

די הצלחה האָט זיך געוועקסעלט, די אויפשטענדיגע האָבען אין פערלויף פון דעם יאָהר אָרגאַניזירט זייערע אָפּטיילונגען און געמאַכט פון זיי אַ רעגולער מיליטער, אַלס הויפּט-פיהרער פון די אויפשטענדיגע איז געוועהלט געוואָרען דער בעליבטער און פּאָפּולערער דעפּוטאַט פון קאָנגרעס פּולקאָווניק דזשאָרזש (געאָרג) וואַשינגטאָן.

אין אַ יאָהר נאָכ'ן אָנהויבען פון דער מלחמה, דעם 4-טען יולי 1779 האָט דער אַלגעמיין - אַמעריקאַנער קאָנגרעס אָנגענומען די דעקלאַראַציע פון דעם בעריהמטען רעדנער דזשעפערסאָן. די פרייהייטס - דעקלאַראַציע האָט מיטגעטיילט דער וועלט, אַז 13 שטאַטען פון אַמעריקאַ האָבען זיך אָפּגעריסען פון ענגלאַנד און בילדען אַ בעזונדערע מ וכה.

די דאָזיגע ידיעה האָט זיך שנעל פערשפּרייט אין אייראָפּאַ, וואו די פעלקער האָבען געקרעכצט אונטער'ן יאָך פון מאָנאַרכיסטישען אַבסאָלוטיזם. עס האָבען אָנגעהויבען אָנצוקומען פרייוויליגע פון אומעטום קיין אַמעריקאַ. די אַמעריקאַנער פראַגע איז געוואָרען אַן אַלגעמיין מענשליכע און איז אונטערשטיצט געוואָרען דורך אַלע, וועלכע האָבען זיך געוואָלט בעפרייען פון די קייטען פון אַבסאָלוטיזם. דעמאָלט איז אויך געקומען קיין אַמעריקאַ דער פּוילישער פאָלקס העלד קאָשטשושקאָ. אַ גרויסער אַנטייל אין דער פרייהייטס-בעוועגונג האָט אויך גענומען דער יוד סאָלאָמאָן, וועלכער האָט דערין אויסגעגעבען אַ גרויס פערמעגען.

די שלאַכטען, וועלכע עס האָבען זיך דעמאָלס אָנגעהויבען, זענען געווען זעהר פערביטערטע, אַן'ענטשיידענער מאָמענט איז געווען די שלאַכט נעבען סאַראַטאָגאַ, וואו אַ האַלבע ענגלישע אַרמעי איז געווען געצוואונגען צו קאַפּיטולירען, די שלאַכטען האָבען זיך אָבער זייט דעמאָלט געשלעפּט 4 יאָהר צייט, ערשט אין יאָהר 1781, נאָך זעקס יאָהר קאַמף, האָבען זיך אונטערגעגעבען די לעצטע רעשטלעך פון ענגלישען מיליטער אונטער דער אָנפיהרונג פון ענגלישען גענעראַל קאָרנוואַליס. ווען די מלחמה איז פערענדיגט געוואָרען מיט אַ פולשטענדיגער בעפרייאונג פון די פעראייניגטע שטאַטען פון ענגלישער הערשאַפט.

אין יאָהר 1784 איז אַרויסגעגעבען געוואָרען די ערשטע קאָנסטיטוציע, וועלכע איז עטליכע מאָל איבערגעאַרבייט און פערפעקטליכט געוואָרען דעם 4. מערץ 1789.

די דאָזיגע קאָנסטיטוציע איז דער יסוד פון דער אַמעריקאַנישער מלוכה-אָרדנונג און פערבליבען נאָך ביז'ן היינטיגען טאָג.

דאָס אַמעריקאַנישע פאָלק שאַפט זיך אַ הערליכע צוקונפט צוליב דעם, ווייל עס ווערט דאָרט נישט געמאַכט קיין שום אונטערשיד צווישען בירגער, ווייל עס ווערען געאַכט אַלע די, וועלכע האָבען אַמעריקאַ גרויס געמאַכט און ענטוויקעלט.

דעריבער איז דער יום-טוב פון 150 יעהריגען יובילעאום פון אַמעריקאַ'ס זעלבסטשטענדיגקייט אַ יום-טוב פון שאַפען און אַלס אַזעלכער אַ יום-טוב פון אַלע ציוויליזירטע פעלקער אין דער וועלט.

בעריכט וועגען דער סעסיע פון דער מאַנדאַט - קאָמיסיע.

זשענעווע. (י.ט.אַ.) אין פערלויף פון איהר לעצטער סעסיע האָט די מאַנדאַט-קאָמיסיע פון פעלקער-בונד בעטראַכט די יעהרליכע בעריכטען פון די מאַנדאַט-מלוכות בנוגע דער פערוואַלטונג אין ארץ-ישראל, טאַגאָלאַנד, פראַנצויזישען קאַמערון, טאַנגאַניקאַ, רואַנדאַ, אינרונדי, נאַורו, און ניי-גווינעאַ, ווי אויך דרום-מערב-אַפריקע. די קאָמיסיע האָט אָפּגענומען אַ בעריכט פון סענאַטאָר אַגרי דע זשובענעל, הויך-קאָמיסאַר פון דער פראַנצויזישער רעפּובליק אין סיריען און לבנון, וועגען דער אַלגעמיינער לאַגע אין די דערמאָנטע געביטען און האָט גענומען צו קענטניש די פּעטיציעס פון פּאַלעסטיניש-אַראַבישען קאָנגרעס „אגודת ישראל", פון ועד הלאומי און פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע.

אינטערנאַציאָנאַלער קאָנגרעס פון די ליגעס צום קאַמף פאַר מענשען-רעכט.

פּאַריז, (י. ט. א.) אין פּאַריז קומען פאַר די בעראַטונגען פון דריטען אינטערנאַציאָנאַלען קאָנגרעס פון די פערבאַנדען צום קאַמף פאַר מענשען-רעכט. אין די בעראַטונגען בעטייליגען זיך פאָרשטעהער פון דייטשלאַנד, עסטרייך, פּוילען, בעלגיען, בולגאַריען, שפּאַניען, פראַנקרייך און אַנדערע.

אויף דער טאָג אָרדנונג געפינען זיך צווישען אַנדערע די פראַגען פון רעגולירען די מינדערהייטס-פּראָבלעמען, ווי אויך די פראַגע פון די פעראייניגטע שטאַטען פון אייראָפּאַ. וועגען דער לעצטער פראַגע וועלען געהאַלטען ווערען רעפעראַטען דורך די גרעסטע געלעהרטע און שריפטשטעלער פון אייראָפּאַ.

Dr. L. LEWITAN

נעהמט אָן אין דערהיים פון 4 ביז 6 אָווענד צו קליניק-פּריוען, זיין גדאַנסקאַ 31, 31.

עס וועט זיין א צייט

(פעליעטאָן)

עס וועט זיין אַ צייט...

אַזוי נבי'ט מען כסדר; עס וועט זיין אַ צייט, ווען דעם מענשען'ס שטימע וועט זיך צוטראָגען און וועט געהערט ווערען פון איין עק וועלט ביז דעם אַנדערען.

עס וועט זיין אַ צייט, ווען אַ מענש וועט פליגלען בעקומען און וועט זיך ווי אַ פליגעל טראָגען אין דער לופט.

עס וועט זיין אַ צייט, ווען דער מענש וועט גרויס און מעכטיג ווערען.

און אָט איז מקוים געוואָרען אַ גוטע העלפט נביאות.

און דער מענש איז גוט גרויס געוואָרען.

דער מענש האָט בעקומען גרויסע מעגליכקייטען און קען זיך מיט זיי נישט בעניצען.

וואָס גרעסער עס ווערען זיינע מעגליכקייטען אַלץ קלענער ווערט דער מענש אַליין.

אַז דער מענש, וואָס זיצט אין ניו-יאָרק, האָט געהאַט די מעגליכקייטען צו רעדען מיט מענשען, וואָס זיצט אין לאָנדאָן, האָט ער נישט געהאַט וואָס צו רעדען און וואָס צו זאָגען.

דער מענש אין לאָנדאָן האָט געפרעגט דעם מענש אין ניו-יאָרק:

— קען מען ביי אייך קריגען אַ גוט ביסעל קאָניאַק?

דער מענש אין ניו-יאָרק האָט געפרעגט דעם מענש אין לאָנדאָן:

— ווי געפעלען אייך די מיידלעך מיט די קורצע קליידלעך?

דאָס איז געווען די שטימע פון מענשען, וואָס האָט זיך געהערט פון איין עק וועלט ביז דעם אַנדערען...

און ווען איה"ש אונזערע גרויסע בריה'ס פון אונזער צייט וועלען זיך דערקלויבען צום מאַרס, וועט די ערשטע פראַגע, וואָס די שלוחים פון אונזער וועלט וועלען שטעלען דער וועלט אויפ'ן מאַרס, זיין מסתמא.

— איז ביי אייך דאָ אַ ריכטיגע קאַבאַרעט? צי טאַנצט מען ביי אייך טשאַרלס טאַנץ? און וואָס פאַר זאָקען-בענדלעך טראָגען אייערע פרויען?

און די מענשען פון מאַרס וועלען מסתמא קוועטשען מיט די פּלייצעס: משיקאַווע בעשעפענישען וואוינען דאָרט, אויף אונזער שכנ'ה'שען פּלאַנעט.

די אַמאָליגע נביאים האָבען נישט גערעדט צו דער וועלט דורך אַ ראַדיאָ, און דורות, דורות האָט געדויערט ביז זייער שטימע האָט זיך דערטראָגען פון איין עק וועלט ביז דעם אַנדערען.

דורות האָט עס געדויערט, דערפאַר האָט דורות-לאַנג געדונערט זייער שטימע איבער דער וועלט.

גרויסע אמת'ן זענען אַ פּנים נישט זעהר לייכטפיסיג, זיי זענען שווער, וואָגיג און טראָגען זיך נישט אַליין אין דער לופט ווי פעדערלעך.

זיי קען אַ פּנים דער ראַדיאָ נישט אויפכאַפּען.

גאַליליי'ס אמת, אַז די ערד דרעהט זיך, האָט שווער און לאַנגזאַם געפּויזעט ביז ער האָט זיך צוטראָגען איבער דער וועלט.

דער ראַדיאָ כאַפּט אויף און צוטראָגט בלויז לייכטפיסיגע שקרים'לעך, בלויז גרינגינקע הלצה'לעך און נאַרישקייטען, וואָס טראָגען זיך ווי שטויבעלעך אין דער לופט.

וואָס דער וואונדערליכער ראַדיאָ, צופּלאַפּעלטע טאָג, וויפיל נאַרישקייטען ער צוטראָגט פאַר אַ טאָג איבער דער וועלט!

אַזאַ גרויסע ערפינדונג און ווי קליין און נישטיג מענשען נוצען זי אויס...

ווען איך זיך ביים ראַדיאָ, האָב איך דאָס געפיהל, אַז אַלע גרויסע ערפינדונגען זענען אויסגעפּוּגען געוואָרען בלויז פאַר ואַראַנים, פאַר טפּשים; פאַר'ן קלוגען מענשען גיט מען זיך גאָר קיין מיה נישט צו אויסגעפּונען עפּעס, פאַר איהם זאַרגט מען נישט.

פאַרהאַן דאָך מסתמא אַביסעל קלוגע מענשען אויף דער וועלט — פאַרוואָס הערט מען נישט זיי דורכ'ן ראַדיאָ.

אָט באַלד קומט נאָך אַ גרויסע ערפינדונג: מען וועט נישט נאָר קענען הערען די נאַרישקייטען, וואָס איינער רעדט אין שיקאַגאָ, אָדער אין לאָנדאָן, מען וועט אויך קענען זעהן די משונהדיגע גרימאַסען, וואָס ער מאַכט רעדענדיג נאַרישקייטען.

וועט יעדער האָבען אין זיין הויז אַ ריכטיגען וואָדעוויל...

דאָס איז די גרעסטע ערוואַרטונג!

די גרעסטע חכמה געבוירט אַ נאַרישקייט.

אַזאַ וואונדערליכע חכמה ווי דער ראַדיאָ איז געוואָרען אַ קנעכט, אַ לויפיונגעל ביי דער טעמפּקייט און דער נאַרישקייט.

אַ נס, אַ וואונדער פּלאַפּעלט, לץ'עוועט, קאָמעדיאַנטעוועט און ציהט סטענגעס פון מויל.

עס וועט קומען אַ צייט, נאָך אַ גרעסערע; מענשען וועלען האָבען די גרעסטע מעגליכקייטען צו זיין גרויס און קלוג און זיי וועלען עס נישט זיין...

ווען זיי וועלען קענען פליהען צום הימעל, וועלען זיי נישט וויסען, וואָס איז אַזוינס הימעל.

ווען זיי וועלען קענען זיך אַראָבלאָזען אין די געהיימניספולע אָבגרונטען וועלען זיי בעטען דאָרטען אַ קופעל ביער.

ווען אַלע סודות, די וואונדערליכע סודות פון אונזער לעבען און פון אונזער וועלט וועלען פאַר זיי ענטפּלעקט ווערען, וועלען זיי פערמאַכען די אויגען און וועלען זאָגען אַפּאַטיש: מיר ווילען שלאָפען...

ווען מען וועט זיי געבען די מעגליכקייט צו לעבען אייביג, וועלען זיי זאָגען: האָבען מיר דאָך זעהר פיל צייט, טאַ לאָמיר פאָהרען אין לאָנדאָן עסען אַ סטייק און אין מינכען טרינקען מינכענער ביער.

באָנציע שוויג!

י. ל. פרץ'ס באָנציע שוויג, וואָס איז געקומען אויף יענער וועלט און מען האָט איהם בעגעגנט מיט גרויס פּאַראַד, און ש"י עולמות זענען פאַר איהם געווען גרייט, האָט געבעטען בלויז אַ בולקע מיט פּוטער.

אַז מען קען זיצען ווי אַ צדיק און נהנה זיין מזיו השכינה האָט ער נישט פערשטאַנען, אַ צו איידעלער גן-עדן פאַר איהם.

אַ בולקע מיט פּוטער, דאָס זענען געווען זיינע גרעסטע השגות.

איצט איז די גאַנצע וועלט אַ באָנציע שוויג, אַלע זענען באָנציעס.

וועלטען ענטפּלעקען זיך פאַר זיי און פון אַלע ענטפּלעקונגען מאַכען זיי אַ בולקע מיט פּוטער.

עס וועט קומען אַ צייט, וואָס וועט קענען אָנבאָטען דעם מענשען די העכסטע גליקען, די טיפסטע פרייד און די הימעלסטע געניסען און דער מענש וועט זוכען גראָשענע גליקען, גראָשענע פרייד און גראָשענע געניסען.

עס וועט קומען אַ גרויסע צייט און זי וועט קיין מענשען נישט געפינען, וואָס זאָלען זי פערשטעהן...

פון קאַ"יה.

דאס לאָדזער לעבען

נייער פאָלקסבלאַט
5. יולי 1926.

5 מאָנטאָג כג תמו תרפ"ו	יולי. זון-אויפגאַנג 4,10 · זון-אונטערגאַנג 6,57 · לענג פון טאָג 14,24

קהלה.

„נאָטע-אויסטויש" וועגען דעם הרידים אויפ'ן פאָרזיצער-אַמט.

(–) ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט, האָט דעפ. ד"ר ראָזענבלאַט, אַלס פאָרזיצער פון דער קהלה-פערוואַלטונג זיך געווענדעט צום דאָזאָר וואָידיסלאַווסקי, אַלס עלטסטען לויט די יאָהרען ער זאָל איבערנעהמען צייטווייליג דעם פאָרזיצער-אַמט. דאָזאָר וואָידיסלאַווסקי האָט, ווי בעוואוסט געענטפערט מיט אַ בריף, אַז ער זאָגט-זיך אָפּ.

וויצע-פרעזעס בערגער האָט וועגען דעם מיטגעטיילט אין אַ בריף צום דעפ. ד"ר ראָזענבלאַט, וועלכער האָט זיך געווענדעט מיט אַ בריף צום דאָזאָר וואָלף זילבערשטיין (מזרחי). דאָזאָר זילבערשטיין האָט אָבער אויך אָפּגעזאָגט.

איצט געהט די רייהע אויף דעם דאָזאָר אלי' קאַראַ (אונפּאַרטייאישע), וועלכער איז איצט דער עלטסטער לויט די יאָהרען.

קאָנטראַבאַנדיסטען האָבען אַריינגעפיהרט טאַבאַק פון אויסלאַנד.

(–) די פלוג-קאָנטראָלע פון פינאַנץ-אַמט אין לאָדז, לובלין און פּיעטרקאָוו האָט זיך די טעג אָנגעשטויסען אויף די שפּורען פון אַ גרויסער און זעהר פערצווייגטער קאָנטראַבאַנדיסטען-באַנדע, וועלכע האָט געשמוגעלט אין אַ גרויסער צאָהל טאַבאַק פון אויסלאַנד.

די ערשטע אויספאָרשונג האָט שוין פעסטגעשטעלט, אַז די קאָנטראַבאַנדיסטען האָבען אַריבערגעשמוגעלט פון זאַבלאָטאָוו (אויף דער רומעניש-ער גרעניץ) 2,700 קילאָגראַם טאַבאַק-בלעטער אויף אַ סומע פון 180,000 זלאָטעס. עטליכע פערזאָן פון די קאָנטראַבאַנדיסטען האָט מען געכאַפּט, די אויספאָרשונג ווערט געפיהרט ווייטער.

ווייטערדיגע לוין-אַקציעס.

(ב) ווי בעקאַנט, האָבען אויסער די טעקסטיל-אַרבייטער אויך אַרויסגעשטעלט הוספה-פאָדערונגען די אָנגעשטעלטע אין אינסטיטוציעס פון עפענטליכען געברויך און פון מאַגיסטראַט.

נאָך דער ליקווידאַציע פון סכסוך אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע וועט זיך איצט אָנהויבען די אַקציע אין אַנדערע צווייגען פון דער אינדוסטריע.

א דרילינג

אין צוגעקומען צום וועקסטעל.

(י) אין דאָרף סטראָמוטקא (לעבען לאַסק) האָט אַ געוויסע לעאָנטינאַ מאָסלאָווסקאַ, 40 יאָהר אַלט, געבוירען 3 קינדערלעך מיטאַמאָל, איינס וועגט 4 מיט אַ האַלב פונט, דאָס צווייטע 5 פונט און דאָס דריטע 6 מיט אַ פערטעל פונט. די קינדער, 2 מיידעלעך מיט אַ יונגעלע, זענען אינגאַנצען נאָרמאַל געבויט און געזונד.

די גליקליכע מוטער האָט איצט צוזאַמען מיט די פריהערדיגע 6 קינדערלעך אינאיינעם אַ ניינטעל.

Dr. med. I. WAJNBERG
Cegielniana 47 tel. 26-02
אונערלוכע קראַנקהייט. ספעצ. לונגען און הארץ-קראַנקהייטען בעשטראַלונגען סוס קונסטליכע בערג-זון.
נעמט אָן פון 3—5 נאָך מיטאָג. 1317

אויפ'ן וועג צו דער אויפלעבונג פון יודישען טעאַטער.

יוליוס אַדלער און זיינע פּלענער. — „איך בענק נאָך לאָדז און וועל אפשר דאָ פערבלייבען. אויב מיינע פּרובען וועלען זיך איינגעבען". — פאַר דער צוקונפט פון יודיש אין אמעריקא איז נישטאָ וואָס מורא צו האָבען.

(געשפּרעך פון „נייעם פאָלקסבלאַט" מיט'ן חשוב'ן אַרטיסט).

נעכטען אינדערפריה איז אָנגעקומען פון אַמעריקע קיין לאָדז דער בעריהמטער אַרטיסט, דער ליבלינג פון לאָדזער יודישען פובליקום, יוליוס אַדלער.

יוליוס אַדלער האָט נאָכמיטאָג בעזוכט אונזער רעדאַקציע און זיך מיט אונז געטיילט מיט זיינע מיינונגען וועגען אַמעריקאַ, אַמעריקאַנער יודען און אַמעריקאַנער טעאַטער.

דער ערשטער איינדרוק פונ'ם גאַסט: יוליוס אַדלער זעהט גוט אויס, הגם אויף זיינע כאַראַקטעריסטישע שוואַרצע האָר זעהען זיך שוין שפּאַרע ביסלעך פון גרויען קאָליר. אין היפּוך צו די אַמעריקאַנער, וועלכע קומען אַהער גאַנץ אָפּט און רעדען צו אונז מיט די אַמעריקאַניזירטע „אָ, יעס", „אָלל-רייט" און „טראָבעלס"—רעדט יוליוס אַדלער, כאָטש ער איז שוין אין אַמעריקאַ היפּשע עטליכע יאָהר — אַ שיינעם און זאַפטיגען יודיש.

אונזער ערשטע פראַגע: ווי געפעלט אייך אַמעריקאַ?

— ניין. אַמעריקאַ געפעלט מיר נישט— ענטפערט אַדלער, — איך בין שוין דאָרט געווען 4 מאָל און אַלע מאָל אַנטלאָפען. דער גורל טרייבט מיך אָבער דאָרט אַהין. וואָס זאָל איך טון, אַז גישט קוקענדיג דערויף, וואָס איך בין אַן'אַקטיאָר — מוז איך עסען אויך, און מוז זוכען פרנסה...

אין גאַנג פון געשפּרעך רעדט אַדלער ברייט און אויספיהרליך וועגען טעאַטער בכלל און וועגען יודישען טעאַטער אין אַמעריקאַ בפרט, און ער זאָגט:

— דאָס יודישע טעאַטער אין אַמעריקאַ ענטוויקעלט זיך נ י ש ט. אמת, מ'מאַכט דאָרט פּרובען, פערשידענע געוואָגטע פּרובען — אָבער אַלץ ענדיגט זיך דערמיט, אַז מ'בלייבט ביי... „פּינטעלע יוד" און „רבינ'ס ניגון".

ס'רוב טעאַטער-דירעקטאָרען געהען נאָך דעם געשמאַק פון עולם. און — זאָל עס בלייבען צווישען אונז — אַ גרויסער טייל טעאַטער-דירעקטאָרען אין אַמעריקאַ שטאַמען פון די נידריגע שיכטען און זיי געהען צו צו יעדער פּיעסע מיט'ן פאָראורטייל: „אַז איך פערשטעה נישט, וואָס דאָס איז, טאָ ווי וועט דאָס פּובליקום פערשטעהן?..." געלד האָבען זיי, די דירעקטאָרען, אָבער דאָס געלד פערווענדען זיי אויף ביליגע עפעקטען און דעקאָראַציעס, וואָס גיט דעם בעסערן עולם לחלוטין גאָרנישט.

צום שבח מוז אָבער אויך געזאָגט ווערען, אַז מיט דער לאַנגזאַמער ענטוויקלונג פון אַ בעסער דראַמא-טעאַטער, ענטוויקעלט זיך אויך די בעסערע אָפּערעטע. אַזוי, איז מאַלי פּיקאָן אין די פּיעסען, אין וועלכע זי שפּילט, אַ גוטע ערשיינונג אין אונזער טעאַטער-וועלט. אין די דאָזיגע פּיעסען גרעניצט מען זיך שוין אָפּ פון די באַנאַלען „רבי'לעך", תורה'לעך" און „שבת'דיגע פיש". מ'גיט אַ לייכטען, אַנגענעהמען טעקסט, פיינע מוזיק און פיין אַרט שפּילען.

מאָריס שוואַרץ, מיט וועמען איך האָב געשפּילט דעם לעצטען סעזאָן, האָט אויך געמאַכט אַ רייה געוואָגטע שריט. דאָס איינציגע קונסט-טעאַטער פון שוואַרצ'ן, האָט אָבער איבערגעלעבט און לעבט נאָך היינט איבער אַ מאַטעריעלען קריזיס. דאָס איז אָבער נישט דערפאַר, וואָס ס'איז אין אַמעריקאַ נישטאָ קיין עולם פאַר אַזאַ טעאַטער. פונקט פערקעהרט: ס'איז דאָ אַן'אינטעליגענטער טעאַטער-עולם. אָבער די סיבה פונ'ם קריזיס איז גיכער די, וואָס שוואַרץ האָט נאָך נישט געפונען דעם ריכטיגען וועג. אַזוי איז לעצטענס געגאַנגען די פּיעסע פון פּאָול הייזע „שאול המלך". די פּיעסע איז דורכגעפאַלען. ערשטענס, צוליב דעם, וואָס דער אויטאָר האָט דאָ בלויז אינסצעניזירט די דערצעהלונג פון תנ"ך, און נישט דורכגעפיהרט קיין שום אידעע אָדער פּראָבלעם; צווייטענס, דערפאַר, וואָס פּיעסען וועגען מלכים, קעניגין, זענען שוין היינט, אַזוי צו זאָגען, נישט „אַקטועל". צופיל האָט מען שוין פערלוירען דעם דרך-ארץ צו די זעלבסטהערשער.

דאַנעבען האָט שטאַרק אויסגענומען זשולאַווסקי'ס „שבתי-צבי" אין טאַקע דערפאַר, וואָס דאָרט איז פאַרהאַן אַן'אידעע. דער אויטאָר האָט דורכגעפיהרט דאָס פּראָבלעם פון „שבתי-צבי".

עס שאַפט זיך אויך אין אַמעריקאַ איצט אַזאַ קונסט-טעאַטער מיט'ן בעקאַנטען אַרטיסט בן-עמי אָן דער שפּיץ.

— ווי האַלט עס עפּעס מיט דער אַסימילאַציע אין אַמעריקאַ? — פרעגען מיר אונזער גאַסט.

— שרעקט אייך נישט, ליבע פריינד! ס'איז גאָר נישטאָ וואָס מורא צו האָבען. די יודישע צייטונגען גיבען טאַקע צוליב די אַנדער אַנדערע סבות די ענגלישע „פיידזשעס"—דערפאַר זענען דאָ און עס וואַקסען כסדר אויס יודישע שולען. שולען ביים אַרבייטער-רינג, שולען פון דער פּרק-געזעלשאַפט און שולען ביי אַ רייה אינסטיטוציעס. עס וואַקסט אונטער אַ דור, וואָס רעדט און וועט רעדען יודיש. עס קוועלט דאָס האַרץ, ווען מ'זעהט, ווי קינדער לערנען די מאַמעס, ווי אַזוי מ'רעדט ריכטיג יידיש. מ'רעדט אויך ענגליש, אָבער קיין געפאַהר איז נישטאָ. צוגרויס, אָהן עין-הרע, איז אין אַמעריקאַ די משפּחה פון אונזערע וואָרט-קינסטלער: דיכטער, זשורנאַליסטען, סתם שרייבער און אַקטיאָרען, — אַז מ'זאָל מורא האָבען פאַר אַן'איינפלוס פון אויסען.

קיין אַמעריקאַ — זאָגט אַדלער ווייטער — דערגעהען ידיעות וועגען דעם, וואָס עס טוט זיך אין פּוילען. מ'הערט אַמאָל וועגען נייע אויפטוען, אַפילו אויפ'ן געביט פון טעאַטער. מ'קיקט טאַקע דאָ אַהער מיט האָפנונג און ערוואַרטונג: אפשר וועט פון פּוילען קומען די ישועה? —

מיר געהען איבער צו רעדען וועגען דעם צוועק פון אַדלערס קומען קיין פּוילען און בפרט קיין לאָדז. אונזער גאַסט ענטפערט:

— דאָס איז נישט קיין פונקט פראַגע. ביי מיר איז עס אַ סך מעהר, ווי אַ סענטימענט: איך האָב פון שטענדיג אָן געבענקט קיין פּוילען און בפרט קיין לאָדז, וואו איך האָב געהאַט אַ סך ליידען און פריידען; וואו איך האָב — איך מעג עס זאָגען — ערצויגען אַ דור פון טעאַטער-בעזוכער און בין אַליין אויך ערצויגען געוואָרען און זיך ענטוויקעלט.

איצט בין איך געקומען. מ'האָט מיט מיר אונטערהאַנדעלט וועגען פאָהרען קיין אַרגענטינאַ און שטעלען זיך אָן דער שפּיץ פון אַ ניי יודיש טעאַטער. אָבער איך וויל זיך נישט מישען אין דעם שטרייט, וואָס געהט דאָרט איצט אָן וועגען אַ „ריינעם" און „נישט ריינעם" טעאַטער. וועגען דעם לאָזט זיך אַ סך רעדען. אויפ'ן נאָהענטען סעזאָן בין איך אָנגאַזשירט קיין טאָראָנטאָ (קאַנאַדאַ) צו לייטען מיט אַ ניי טעאַטער.

אָבער — איך וויל גאָכאַמאָל פּראָבירען אין לאָדז. מיין האַרץ און נשמה איז מיט אייך. אויב מיין פּראָבע וועט זיך איינגעבען, איז נישט אויסגעשלאָסען, אַז איך זאָל זיך אָבזאָגען פון די גלאַנצענדיגע דאָלאַרען און זיך בעזעצען צוריק דאָ ביי אייך.

— וואָס וועט איהר דאָ שפּילען?

— איך האָב מיט זיך מיטגעבראַכט אַ גאַנץ נייעם רעפּערטואַר. גאָר צום ערשטען וועל איך וואָרשיינליך אויפפיהרען די בעריהמטע דראַמע פונ'ם דייטשען שריפטשטעלער ערנסט טאָלער „הינקעמאַן". איך האָב נאָך אַ רייה פּיעסען נאַטירליך וועל איך אויך שפּילען אַ טייל פון די פּיעסען, וועלכע זענען אַזוי בעליבט-געוואָרען ביים לאָדזער פובליקום אין מיינע צייטען. ווען איך וועל אָנהויבען שפּילען — ווייס איך נאָך נישט.

יוליוס אַדלער האָט זיך מיט אונז וואַרעם געזעגנט און צוגעזאָגט זיך קורצליך צו באַווייזען פאַר'ן לאָדזער פובליקום אויף דער ביהנע.

מ. עלב.

זי האָט געמיינט—רוימען דאָס צימער,

ער אָבער האָט געוואָלט גאָר עפּעס אַנדערש.

(י) די אַרבייטסלאָזע העלענאַ מ., אַ שעהן 18 יעהריג מעדעל אין פאַביאַניץ האָט בעקומען אַ פאָרשלאַג פון אַ געוויסען יאַן ניעראַבעק, צו רוימען ביי איהם דאָס צימער. דאָס מעדעל האָט זיך שטאַרק דערפרעהט, וואָס זי וועט עפּיס פערדינען און איז צו דער בעשטימטער צייט געקומען צו דער אַרבייט.

ניעראָבעק האָט אָבער נישט געמיינט די הגדה. ווי נאָר דאָס מעדעל איז אַריינגעקומען צו איהם אין צימער האָט ער באַלד נאָך איהר פערשלאָסען די טיר. אין צימער האָבען זיך געפונען נאָך צוויי קאָלעגען פון דעם בעל-הבית און די חברה לייט זענען צוגעטרעטען צו דעם מעדעל מיט נישט צווייד-טיגע פאָרשלאַגען. די דערשראָקענע העלענאַ האָט געמאַכט אַ געוואַלד, די חברה האָבען זיך געוואָרפען אויף איהר מיט די קולאַקעס. צו איהר גליק זענען אויפ'ן געשריי אָנגעלאָפען מענשען, צווישען זיי אויך העלענאַ'ס פאָטער. מען האָט די טיר אויפגעבראָכען, דאָס מעדעל אַרויסגעריסען פון די הענד פון די „ליידענשאַפטליכע" בחורים און זיי אַרעסטירט.

בעשטעלונגען פון די סאָוויעטען אין פּוילען

אויך לאָדז זאָל פון די בעשטעלונגען געניסען.

(–) לויט די אינפאָרמאַציעס, וואָס שטאַמען פון דער סאָוויעטישער האַנדעלס-מיסיע אין וואַרשא דאַרפען אויף דער נייער וואָך פערענדיגט ווערען די אונטערהאַנדלונגען, וועלכע ווערען שוין פון לאַנג געפיהרט מיט די שלעזישע און דאָמבראָווער קויהלען-גרובענס, וועגען איינקויפען און צושטעלען פאַר סאָוויעט-רוסלאַנד 700—800 טויזענד טאָן קויהלען. די סאָוויעטישע האַנדעלס-מיסיע פערלאַנגט אַז דער גאַנצער סכום קויהלען זאָל צוגעשטעלט ווערען צו די גרעניץ-סטאַנציעס ביז דעם 15. נאָוועמ.

דער גרעסטער טייל פון די קויהלען איז בעשטימט פאַר דעם לעניגראַדער אינדוסטריע-ראַיאָן דאָס איבריגע, אַנ'ערך 200 250 טויזענד טאָן — פאַר די אייזען-באַהנען.

אַ חוץ דעם ווערט נאָך אונטערהאַנדעלט וועגען אַ גרויסער פּאַרטי גאַרן אויף אַ סומע פון 800.000 דאָלאַר, און אויף יוטא-זעק אין אַ צאָהל פון 10 15 מיליאָן. די לעצטע בעשטעלונג איז זעהר וויכטיג פאַר רוסלאַנד אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם שניט, וואָס הויבט זיך באַלד אָן אין רוסלאַנד, עס איז נאָך די פראַגע, צי די לאָדזער אינדוסטריע וועט זיין אימשטאַנד צו דער צייט אויסצופיהרען די בעשטעלונג.

עס ווערען אויך געפיהרט אונטערהאַנדלונגען מיט די שלעזישע פירמעס וועגען איינקויפען צינק אין בליי אויף אַ סומע פון 300—400 טויזענד דאָלאַר. עס ווערט אויך גערעדט וועגען אַ גרעסערער בעשטעלונג פון באַהן-אינסטאַלאַציעס און וואַגאָנעס אין די פּוילישע פאַבריקען.

Dr. med. R. STUPE
12 Szkolna 12
הויט-און ווענערישע קראַנקהייטען. 580
ליכטבעהאַנדלונגען (רענטגען און קוואַרץ)
נעמט אָן פון 8—10, 12—2 און פון 6—8 אָוו.

באַנקראָטען

און געריכטס-אויפזיכט.

(–) די האַנדעלס אָפּטיילונג פון קרייז-געריכט אין לאָדז, האָט אויף דער לעצטער סעסיע בעשלאָסען צו ערקלערען באַנקראָט דעם סוחר חיים מענדיל פּאַקמאַן (נאָוואָמעיסקא 11), אַלס קוראַטאָר פון דער באַנקראָט-מאַסע איז בעשטימט געוואָרען אַדוואָקאַט מיכאַל קנעפעל, דאָס געריכט האָט אויך בעשלאָסען, אויפ'ן פאָרשלאַג פון די קרעדיטאָרען אַריינצוזעצען פּאַקמאַנען אין אַרעסט פאַר בעל-חובות.

אויף דער זעלבער סעסיע האָט דאָס געריכט בעשלאָסען צו ערקלעהרען באַנקראָט דעם סוחר קאַרל עדוואַרד פיליפּאָוו אַלס קוראַטאָר איז בעשטימט אַדוו. ריטשאַרד פאָגעל.

וועגען דער פירמע „ב. וואַקס", פאַבריק פון וואָל-פּראָדוקציע יוליוש גאַס 30 32 34 האָט דאָס געריכט בעשלאָסען צו פערלענגערען דעם געריכטס אויפזיכט ביז צום 1 טען נאָוועמבער. עס זענען בעשטימט געוואָרען צוצוגעבען אַלס געריכטס-אויפזעהער: די ה"ה יוזעף יונגסטער, מאַקס פישער, לעאָן פליהאַל און וולאַדיסלאַוו מאַרגוליעס.

לאָדזשער בילדלעך.

אין „פּאַריזער" גאָרטען.

אין גאָרטען – טישלעך, אַרום די טישלעך – בענק און מענשען זיצען, גלעטען זיך די בייכער: „סאָ פּראַווּדזשיווע פּיוואָ, טאָ אָקאָטשימסקיע".

און איינער – אַ גראָב ביער-בייכיגער מיט אַ זילבערן קירזשין-רייפעל אויף אַ קורצען גראָבען פינגער ענטפערט אָב פון העפליכקייט וועגען, מיט אַ באַסאָווע פערסאָפּעטע שטימע:

„אי טאָ וואַלע ניע דראָגיע, פּשיאַטשעלו, טזשידזשעשטשי גראָשי שקלאַנעטשקאַ"... און אַ ביסעל ווייטער קאָכט זיך אַ דייטש מיט דיקע, בלאָנדע וואָנסעס:

„זאָל איך מיר מיין קאָפּף אויפּפרעסען, אויב איך איהנען בעליגע"!...

און פאַרנאַכט-צו, אַז די זון געהט אונטער קומען אַריין די „געסט": סאָלדאַטען מיט גרויסע, פריש אויסגעשמירטע לאַטעס אויף די שיך, דינסטמיידלעך מיט צושויבערטע קעפּ – אַזוי, נאָר אויף אַ מינוט זיך אַרויסגעכאַפּט פון די „אַלטע", ברענען זאָל זי.. און דער גאָרטען בעקומט ערשט דעם אמת'ן פּנים.. דער אָרקעסטער – אַ סאָלדאַטישער, הויבט אָן שפּילען און דער עולם, מיט די טישלעך, מיט די בענק, מיט די גלעזער אויף די טישען, אַלץ הויבט אָן אונטער-צושפּרינגען און עס ווערט לעבעדיג, לוסטיג, פרעהליך, ווירוואַרעדיג, אַ געמיש פון צעהנדלינגער קולות, הייזעריגע, גראָבע, דינע און גאָר פיינע: „קעלנער איין ווייס, איין שוואַרץ"! – – – קעלנער, אַ רוח אין זיין...

און דאָרט טאַקי ביים בוים, נעבען דער אָרקעסטער-בודע, האָב איך זיי דערטאַפּט, דעם סאָלדאַט און זי...

– פערשטעהסט, קובעלעך, מיין אַלטע זאָל ברענען ווי קיהן און לעשען זאָל מען זי מיט בענזין, האָט זיך היינט אַ גאַנצען טאָג געדרעהט אין קיך, ווי זי וואָלט געהאַט ווערים אין ט... פערשטעהסט, קובעלעך, האָב איך נישט געקאָנט פריהער קומען...

און קובעלעך פערשטעהט, אוודאי פערשטעהט ער, אַנישט וואָלט ער דאָך נישט אַזוי שטאַרק געקושט..

– און וואָס האָסטו דאָ יאַרושאַ?

– כ'האָב דאָ עפּיס דערטאַפּט...

– דאָס... דאָס איז גאָרנישט... אַ קאָטלעט האָב איך דיר מיט געבראַכט פון דער קיך...

עסט קובעלעך און ס'טוט איהם הנאה...

און מיר, הקטן, טוט אויך הנאה. עס איז אַזוי גוט דאָ אין „גאָרטען", אַזוי פרעהליך, אַזוי רו'שיג, אַזוי לעבעדיג, דער אָרקעסטער שלאָגט נישט, שפּילט אַלע מינוט עפּיס אַנדערש אויף און הינטער די ביימער קושט מען צו צום טאַקט און די וועלט האָט זיך אַזוי טייער, אַזוי סכנות-נפשות'דיג ליב...

י. שרה'לעס.

פון „אַזאַזעל".

די נעכסטיגע פאָרשטעלונג פון „אַזאַזעל" איז פאַרגעקומען ביי אַן אויספאַרקויפטען זאַל. דאָס פּראָגראַם, וואָס געהט שוין די דריטע וואָך, האָט נאָך אַלץ אַ גרויסען ערפאָלג. יעדער נומער ווערט פון'ם פּובליקום בעגייסטערט אויפגענומען. די האַרציגע מוזיק, די שעהנע, לייכטע טעקסטען, אַלץ צוזאַמען – דערוועקט ענטציקונג אפילו ביי מפונקים.

אָבער – „אַזאַזעל" וועט שוין אינגיכען פערלאָזען לאָדז, ווייל די דירעקציע בעקומט כסדר איינלאַדונגען פון פערשידענע שטעט צוקומען גאַסטראָלירען. אַזעלכע איינלאַדונגען זענען פערהאַן פון: לעמבערג, קראָקע, קריניצע, דאַנציג און אַנדערע.

דאַרף מען אויסנוצען די צייט און – געהן זעהן און הערען דעם „אַזאַזעל".

Dr. med. H. LUBICZ
צעגעלניאַנאַ 43, טעל. 41-32.
ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און מענער-שוואַכע קראַנקהייטען. 1839
הייטלונג מיט קוואַרץ-לאַמפּען (האַר-אויספאַל).
בעטע אָן פון 9—11 און פון 5—8 אָוונט.

ספּאָרט-בעוועגונג.

פּוילען – עסטלאַנד 1:0

וואַרשאַ, 4 (פּאַט). דער מיט גרויס אינטערעס ערוואַרטעטער מעטש צווישען די רעפּרעזענטאַנצען פון פּוילען און עסטלאַנד, איז היינט פאָרגעקומען אין וואַרשאַ. דער מעטש איז פאָרגעקומען אויפ'ן פּלאַץ פון „אַגריקאָלאַ" ביי דער אָנוועזענהייט פון 5 טויזענד צושויער.

דער מעטש האָט זיך געענדיגט מיט'ן רעזולטאַט 1:0 לטובת פּוילען.

„לאָדז" – „וואַרשאַ" 2:3 (1:2).

ס'זעהט אויס, דאָס לאָדז האָט נישט קיין גליק צו די צווישען-שטעטישע מעטשען. זי האָט נישט קיין גליק דערפאַר, וואָס האָבענדיג פּאַקטיש אַ איבערגעוויכט און שפּילענדיג פיל בעסער קען זי נישט געווינען. און דאָס איז געווען אויפ'ן נעכטיגען מע.ש. לאָדז האָט געשפּילט, ספּעציעל אין דער ערשטער העלפט, און אַלע ליניעס זעהר גוט, מ'קען נישט אויסצייכענען ..יינעם ספּעציעל, די שטורם-ליניע האָט קאָמבינירט שעהן, דאָך פון די פיל. זעהר געפעהרליכע שאָסען טרעפען אינאַנצען אין ציל צוויי. די צווייטע העלפט געהט אַדורך מיט אַ וועקסלענדע איבערגעוויכט און פּאַקטיש האָט וואַרשאַ געווינען, ווייל זי האָט געהאַט גליק. אַזוי איז דער ערשטער און דער צווייטער טויער געפאַלען צוליב די פעהלערן פון דער לאָדזער פערטיידיגונג.

אין אַלגעמיין איז דער מעטש געווען זעהר אינטערעסאַנט, הויפּטזעכליך די ערשטע העלפט האָט געגעבען אַ סך עמאָציע.

די מאַנשאַפטען טרעטען אַרויס אין פאָלגענדען צוזאַמענשטעל. לאָדז: לאַסס ציל, גאַלעצקי, קוביק סט., טשמיעלאָ, יאַשינסקי, דורקאַ, הערבסטרייך, אַל. קוביק, קולאַוויאַק, יאַנטשיק.

וואַרשאַ: אָלעסקי (פּאָל.), מיענטשינסקי בולאַנאָוו 2 (פּאָל.), פּאַכט, קאָך (קאָר.), אַרדאַן יונג (וואַרש.) אָלאַשעווסקי (פּאָל.) ווראָבלעווסקי (וואַרש.), שעהנהאָף לוקסענבורג.

שוין באַלד פון אָנהויב האָט לאָדז די איניציאַטיוו, אַטאַקירט זעהר שעהן, דאָך די שאָסען געהן אין אויט אָדער ס'כאַפּט זיי דער גוט-שפּילענדער גויערמאַן פון „וואַרשאַ". דאַגעגען דער ערשטער אָנגריף פון „וואַרשע" אין דער 6. מינוט ענדיגט זיך צוליב דעם פעהלער פון דער לאָדזער פערטיידיגונג, מיט'ן ערשטען גאָל פאַר זיי.

„לאָדז" אָבער גרייפט אָן העפטיג און דריקט פאָלקאָם דעם געגנער, שיסט פיל, און גלייכט אויס ערשט אין דער 32 מינ. דורך הערבסטרייכ'ן. די ווייטערדיגע אַטאַקעס פון לאָדז ענדיגען זיך אין דער 39 מינ. נאָך א טויער, (דעם שעהנסטען) גלענצענד געשאָסענעם דורך קולאַוויאַק'ן. שוין אין דער ערשטער מינוט פון דער צווייטער העלפט ניצט נישט אויס אל. קוביק א עלפמעטער, די ווייטערדיגע שאָסען פון די לאָדזער שטורמערס טרעפען נישט אין טויער! דאַגעגען „וואַרשאַ" טרייסעלט זיך אָפּ, אַטאַקירט שאַרף און ערצילט צוליב'ן פעהלער פון ציל'ען דעם גאָל און אין דער 24 מינ. פון א שעהנעם שאָס דעם דעציזירענדען גאָל.

פון דעם מאָמענט אָן וויל „לאָדז" אומבעדינגט אויסגלייכען, דאָך נישט קוקענדיג אויף די גינסטיגע מאָמענטען קען זי נישט ערצילען דעם געוואונשטען רעזולטאַט. און דאָס פּובליקום געהט זיך פונאַנדער ענטוישט, זייענדיג געטראָפען צון דעם „פּעך" פון זיין רעפּרעזענטאַנץ.

קאָרנערען 1:7 לטובת לאָדז.

דער שידס-ריכטער זיידנער פון קראָקע, זעהר גוט.

ח. י–אן.

„רצפר. פון די לאָדזער „צ" קלאַס (יודישע מאַגשאַפטען)" – „רודער ספּאָרט-קלוב 4:1.

שויז איינמאל א זינג-פיגערע,

יאָרן חייב האָט ער אַ דעקנעזאָרפּ זן אָבער דעם נדן מיט די מלבושים האָט ער זיך גענומען.

פון פּושעדעטשער רב משה נתן כהנא, איז אָנגעקומען אַ בריף צום לאָדזער ראַבינאַט וועגען פאָלגענדען ענין. אין יאָהר 1924 האָט יחזקאל זינגער, אַ זוהן פון אלימלך זינגער פון לאָדז (דוואָרסקאַ 27) חתונה געהאַט מיט אַ מיידעל פון פּשעדעטש צינא.

דריי חדשים נאָך דער חתונה, ווען דאָס יונגע ווייבעל איז שוין געווען אין אַנדערע אומשטענדען, האָט יחזקאל זינגער אָנגעהויבען זינגען אויף אַנדערע טענער. ער האָט זיך אַרומגעזאָגט, אַז דער יחוס שטעהט איהם נישט אָן און האָט דעריבער געקלעהרט, ווי אַזוי פּטור צו ווערען פון זיין פרוי, דעם נדן האָט יחזקאל נאָך געהאַט, האָט ער זיך אויך צוגענומען די מלבושים, וועלכע ער האָט בעקומען פון דער פרוי און אין אַ שעהנעם טאָג האָט ער איהר געוואָרפען א גט, צוגענומען אַלע זאַכען און ואיננו.

עס האָט נישט געהאָלפען קיין שום זוכען, דער יונגערמאַן איז נישט געפונען געוואָרען, ערשט מיט אַ קורצער צייט צוריק האָט מען זיך דערוואוסט, אַז זינגער וואוינט צוריק אין לאָדז און מ'רעדט איהם שידוכים אַלס גרוש.

די פרוי זיינע, וועלכע האָט דערווייל געהאַט אַ קינד, און וועלכע איז נישט קיין גרושה און נישט קיין עגונה, האָט אָנגעהויבען פאָדערען איהר „געשפאָן" צו אַ דין-תורה – אָבער יחזקאל אַזוי ווי נישט איהם מיינט מען דאָס, עס האָט אויך נישט געהאָלפען די אויפפאָדערונג פון פּושעדעטשער רב, אַז דאָס זינג-פייגעלע זאָל זיך שטעלען – צו אַ דין תורה. ער מאַכט זיך דערפון גאָרנישט וויסענדי..

דער פּושעדעטשער רב בעט דעריבער אין זיין בריף, אַז דער לאָדזער ראַבינאַט זאָל מפרסים מאַכען דעם ענין אין דער לאָדזער פּרעסע, כדי די לאָדזער יודישע בעפעלקערונג זאָל וויסען ווער ס'איז דער יחזקאל זינגער.

פּאָזנאַנסקי'ס שפּיטאַל איז רעמאָנטירט געוואָרען.

(ב) אויף דער איינלאַדונג פון דער פערוואַלטונג פון פּאָזנאַנסקי'ס שפּיטאָל האָט געכטען בעזוכט דעם רעמאָנטירט שפּיטאָל עטליכע דאָקטוירים מיט'ן געזונדהייטס-דירעקטאָר פון דער לאָדזער וואָיעוואודזשטווע ד"ר סקאַלסקי אָן דער שפּיץ.

פערשידענע ערקלערונגען האָבען געגעבען ד"ר גאָלדמאַן, ה' ניימאַן און די אָרדינאַטאָרען פון די פערשידענע אָפּטיילונגען, די געסט האָבען בעוואונדערט די אָרדנונג, ריינקייט און קאָמפאָרט פון שפּיטאָל, בעזונדערס האָט געפאָלען די אָפּטיילונגען פון רענטגען, אויגען, כירורגישע און אינערליכע קראַנקהייטען.

נאָכדעם ווי די אָנוועזענדע האָבען זיך איינגעשריבען אין דעם אָנדענקבוך איז געמאַכט געוואָרען אַ בשותפות'דיגע פאָטאָגראַפיע פון די אָנוועזענדע.

„דזשאינט"-דעלעגאַט ה' פאַלעי אין „אוזדראַווסקא".

(–) פרייטאָג האָט דער „דזשאָינט"-דעלעגאַט ה' פאַלעי בעזוכט די ערהאָלונגס-היים פון „אוזדראַווסקאַ". ה' פאַלעי איז געקומען אין בעגלייטונג פון ד"ר קאהאן פּרעזעס, לאַנדסבערג און פערוואַלטונגס-מיטגליד ה' ליפּשיק. ה' פאַלעי האָט בעזוכט אַלע אָפּטיילונגען פון „אוזדראָוויסקאַ" און האָט אויסגעדריקט זיין בעוואונדערונג וועגען דער אינסטיטוציע. אַ בעזונדער גוטען איינדרוק האָט געמאַכט אויף ה' פאַלעי דער נייער פּאַווילאָן, וועלכער איז ערשט היי-יאָהר געעפענט-געוואָרען.

ה' פאַלעי האָט זיך אינטערעסירט, אויב די אָרטאָדאָקסישע יודען, וועלכע געפינען זיך אין „אוזדראָוויסקאַ" בעקומען כשר עסען.

ה' ליפּשיק האָט דערויף אויפמערקזאַם-געמאַכט, אַז נישט נאָר די אָרטאָדאָקסישע יודען, נאָר אַלע געסט פון „אוזדראָוויסקאַ" בעקומען כשר עסען.

ה' פאַלעי האָט געזאָגט, אַז ער זעהט ערשט איצט אויף זיין רייזע איבער פּוילען דאָס ערשטע מאָל אַזאַ מוסטערהאַפטע אינסטיטוציע.

צו די יודישע פאלקס-מאסען.

אויפרוף

מיט 22 יאָהר צוריק איז אַוועק פון אונז אונזער מנהיג ד"ר בנימן זאב הערצל ז"ל, וועלכער האָט געוועגדעט אונזער רצון, און שטרעבען צו אַ זעלבסטשטענדיג לעבען אין אונזער אייגען לאַנד און האָט אויך בעשאַפען די אינסטיטוציעס, וואָס זאָלען דעם יודישען פאָלק מעגליך מאַכען צו דערגרייכען זיין הויכען ציל.

איינע פון די וויכטיגסטע אינסטיטוציעס איז דער יודישער „קרן-קימת לישראל", וואָס זיין צוועק איז: דער ארץ-ישראל'דיגער באָדען זאָל געהערען נישט צו קיין יחידים נאָר צום גאַנצען יודישען פאָלק.

עס איז נאָר פון גאַנצען האַרצען צו בעדויערען, וואָס די געלד-מיטלען פון „קרן-קימת לישראל" רייכען נישט אויס צו ערווערבען גענוגענדע שטחים ערד פאַר דער קאָלאָניזירונג פון די טויזענדער חלוצים און עולים, וואָס וואַרטען אויף דעם גליק צו בעקומען ערד פון „קרן - קימת".

איינע פון די אויפגאַבען פון קרן-קימת איז אויך צו בעוועלדערען ארץ-ישראל. דער הערצל-וואַלד – דאָס איז דאָס דענקמאָל, וואָס דאָס יודישע פאָלק שטעלט זיין פערשטאָרבענעם מנהיג. די הכנסות פון די וועלדער געהען אויף קולטורעלע צוועקען אין לאַנד, אויף שולען און בילדונג-אַנשטאַלטען.

יודען! בכדי צו פערגרעסער'ן די מיטלען פון „קרן - קימת - לישראל". אַרדנען מיר איין אין לאַנד, דאָנערשטאָג ד. 8. יולי, אַ אָבצייכנונגס-טאָג.

אין די טעג ווען דאָס יידישע פאָלק איז מכיר זיין אומפערגעסליכען פיהרער – לאָמיר מיטהעלפען אַלע אָהן אויסנאַהם – דערצו, אַז דער דענקמאָל, וואָס דאָס יודישע פאָלק שטעלט הערצלען אין ארץ-ישראל – דער „הערצל-וואַלד" זאָל אויסוואַקסען וואָס אימפּאָזאַנטער און מעכטיגער. דעריבער פערשרייבט זיך מאַסענווייז אַלס זאַמלער צו דער דאָנערשטאָגדיגער אָבצייכנונגס-אַקציע! קויפט אַלע די אָבצייכנונג, שטיצט דעם „קרן-קימת-לישראל".

פעראייניגטע קאָמיסיע פון „קרן-קימת-לישראל" אין לאָדז.

זאַל פילהאַרמאָניע
נאַרוטאָוויטשאַ 20.
ערשטער
יודיש. וואַרשאַווער
מיניאַטור-טעאַטער

אַזאַזעל

אונטער דער קינסטלערישער
ליי טונג פון:
טעא ארצישעווסקא,
הענריק בערלעווי,
דוד הערמאַן.

היינט, מאָנטאַג,
9 און אָוונט 10 טער טאָג
פון'ם גרויסען
2-טען
פּראָגראַם!

רעזש.: דוד הערמאַן.
מוזיקאַל. לייטער: ה. קאַן.
קאָנפערענסיע: ה. גאַדיק.
דעקאָראַט. לייטער:
ה. ווייינטרויב.
געשעפטס-פיהרער:
י. דאַנציגער.

בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע.

סקאַלאַ-טעאַטער.

היינט, מאָנטאָג, לעצטע פּאָפּולערע פאָרשטעלונג „אָטעלאָ" מיט משה ליפּמאַן אין דער הויפּטראָל.

מאָרגען דינסטאָג לעצטע געזעגנונגס-פאָלקס-פאָרשטעלונג צום 3-טען און לעצטען מאָל „טרילבי".

מיט די אויבענדערמאָנטע פאָרשטעלונגען ווערען פערענדיגט די גאַסטשפּילען פון די אַרטיסטען פון וואַרשאַ מיט'ן אַנטייל פון נאַטאַליאַ און משה ליפּמאַן, וועלכע האָבען אין פערלויף פון 5 וואָכען געשפּילט מיט אַ גרויסען ערפאָלג.

פון מיטוואָך הויבט אָן שפּילען אין סקאַלאַ אַן אָפּערע פון פּאָמערן.

זעלבסטמאָרד אין טורמע.

(–) מיט אַ פּאָר וואָכען צוריק האָט מען אין גלאָוונע אַרעסטירט פאַר גנב'ענען טראַנסמיסיע-פּאַסען דעם 71-יעהריגען שימאָן קאַוועקי.

נאָך דער אַדורכגעפיהרטער אויספאָרשונג האָט דאָס געריכט פערמשפּט קאַוועקאַ'ן צו 3 חדשים טורמע. די שטראָף האָט ער געדאַרפט אָפּזיצען אין סטריקאָוו.

דער אַרעסט האָט אויף דעם אַלטען אַזוי שטאַרק געווירקט, אַז די וועכטער פון טורמע האָבען אָנגעהויבען צו בעמערקען ביי איהם אַ שרעקליכע דעפּרעסיווקייט.

מיט אַ פּאָר טאָג צוריק האָט מען דעם אַלטען אַרעסטאַנט געפונען אָנ'-אויפגעהאָנגענעם אויף דער טיר פון דער קאַמער. אַ שטריק האָט ער זיך אויסגעפלאָכטען פון שטיקער פאַסען פון זיין העמד.

פּאַרפּעל און לאָקשען

א סוחרישער פעליעטאָן.

און ווידער איז אָנגעפאַלען אַ בהלה אויף דער סוחר'ישער וועלט, ווידער האָט דאָס געשעפט אַ ציטער געטון און איז אָפּגעשפּרונגען צעהן טריט צוריק — וואָס איז? דער דאָלאַר איז געפאַלען אַזאַ טבע האָט דאָס געשעפט בעונותינו הרבים הויבט זיך דער דאָלאַר ליידט דאָס געשעפט, פאַלט ער, ליידט דאָס — געשעפט... אַ כינעזיש וואָרט זאָגט: „פאַלט דער שטיין אויפ'ן טאָפּ — צע־ברעכט זיך דער טאָפּ. פאַלט דער טאָפּ אויפ'ן שטיין — צעברעכט זיך דער — טאָפּ"...

און די סוחרים האַלטען זיך אין איין קלאַפּען „אשמנו". ווען עס הויבט זיך דער דאָלאַר, קלאַפּען זיי זיך אשמנו דערפאַר, ווייל זיי האָבען אויסגעשטעלט זייערע רעכנונגען אין זלאָטיס, פאַלט דער דאָלאַר קלאַפּען זיי זיך אשמנו, ווייל זיי האָבען אויסגעשטעלט זייערע רעכנונגען אין דאָלאַרס. און זיי ווייסען קיין מאָל נישט, ווי בעסער צו מאַכען —

עס דערמאָנט מיר אָן אַ געשפּרעך, וואָס איך האָב אַ מאָל געהערט: עס האָבען זיך מפלפל געווען צוויי אָרים־בחורים. דער פּלפּול איז בעשטאַנען אין דעם, וואָס איז בעסער צו עסען: לאָקשען, צי פאַרפעל? איינער האָט געזאָגט, אַז לאָקשען איז בעסער צו עסען, ווייל, זאָגט ער, אַז איך עס פאַרפעל, האָב איך נישט מעהר וויפיל איך האָב אָנ־געשעפּט אין לעפעל; אָבער לאָקשען האָב איך אי אין לעפעל אי אַרום דעם לעפעל...

זאָגט אָבער דער צווייטער: דוקא פערקעהרט, פאַרפעל איז בעסער. ווייל מיט פאַרפעל בין איך לכל הפחות זי־כער מיט דעם, וואָס איך האָב אין לע־פעל, ווידער לאָקשען — איז דאָס, וואָס הענגט אַרום לעפעל, שלעפּט אָפטמאָל אַרויס דאָס, וואָס איז אין לעפעל...

און לויט דער פלוגתא נאָך וואָלט אפשר גיכער כדאי געווען אויסצושטע־לען די פאַקטורען אין זלאָטיס — נאָר בעה זיי אַ נביא, וואָס מאָרגען וועט זיין...

שר של אש.

אין די קינאָ'ס.

קאָסינאָ: די דירעקציע פון קינא טעאַטער „קאָסינאָ" בעמיהט זיך צו גע־בען, וואָס מעהר שעהנערע פון די נייעסטע פּראָדוקציעס פילמען. טעגליך ווערט דעמאָנסטרירט אַ פּראַכטפולער פילם א. נ. „די געהיימנישען פון אַ פרויען־נשמה" מיט בעריהמטע דייטשע פילם־קינסטלער אין די הויפּטראָלען. אַ חוץ דעם פילם זענען געוואָרען אָנגאַ־זשירט ערשטקלאַסיגע וואַרשאַווער אַר־טיסטען ווי אינאַ העלען (געזאַנג), ציבולסקי ערשטקלאַסיגער הומאָריסט זיי־נע מאָנאָלאָגען ווי: אַ שכור'ער לעזט אַ ציימונג און די אַקטועלע קופּלעטען נעהמען זעהר שטאַרק אויס ביים פּוב־ליקום, אַז זיי ווערען דורכ'ן צאָהלריי־כען פּובליקום ביסירט.

רעדוטאַ: טעגליך ווערט אין „רע־דוטאַ" איצט דעמאָנסטרירט אַ גרויסאַר־טיגער פילם א. נ. „די לעצטע באַמבע" אַ בילד, וואָס שטעלט מיט זיך פאָר אַ סימפּאָניע פון ליבע צווישען דעם דו־נער פון האַרמאַטען. אויסער דעם בילד געהט אַ פרעהליכע קאָמעדיע אין 2 אַק־טען א. נ. „דינאַמיט", וואָס רופט אַרויס ביים פּובליקום אַ הוראַגאַן פון געלעכטער.

לונאַ: אין קינא „לונאַ" ווערט גע־געבען אַ גרויסע פּרעמיערע אַ זעהר אַק־טועלען פילם א. נ. „סשי פּאַני מיעש־קאַ סאַמאַ". מיט בעריהמטע אַמעריקאַנער פילם־קינסטלער אין די הויפּטראָלען. אויסערן פּראָגראַם 4 אַקטען אַמעריקאַ־נער הומאָר.

אין אָדעאָן געהט טעגליך מיט גרויס ערפאָלג דאָס בעריהמטע בילד, „ד"ר מאַבוזע" אין 3 סעריעס.

גראַנד־קינאָ: פאָלאַ נעגרי טרעט אויף אין די 18 אַקטיגע דראַמע דראַמע א. נ. „די כשוף מאַכערין".

אונגעבעטענע געסט

אויף אַ דאָרפישער חתונה.

(—) צו דער פאַמיליע רילאָוו, וועלכע געפינט זיך איצט אויף זומער־וואוינונג אין דאָרף סטאָקי (אונטער לאָדז) זענען אויף אַ פאַמיליען־פערוויילונג געקומען עפּעס 4 אומבעקאַנטע און נישט געבע־טענע געכט. אויף דער פראַגע פון דעם בעל־הבית, וואָס די אומבעקאַנטע ווינשען, האָבען זיי געענטפערט: „מיר זענען געקומען נאָך פאַנטען". דאַן האָ־בען זיי, דראָהענדיג מיט רעוואָלווערן, צוגענומען ביי אַלע אַנוועזענדע, וואָס זיי האָבען ביי זיך געהאַט ווערטפולעס, פערנומען אויך אַלץ, וואָס עס איז גע־ווען פּעגליך ביי דער פאַמיליע רילאָוו און ענטלאָפען.

טעאַטער „סקאַלאַ" 18 ציגעלגאַס 18. דיר.: פ. הופערמאַן.

לעצטע 2 געזעגנונגס־גאַסטשפּילן

מיט'ן אַנטייל פון די בער. אַרטיסטען נאַטאַליא און משה ליפּמאַן.

היינט מאָנטאג, דעם 5. יולי — אומבעדינגט לעצטע פּאָפּולערע פאָרשטעלונג. פּרייזען פון 50 גר. אַ בילעט. ס'ווערט געשפּילט וויליאַם שעקספּיר'ס שטאַרקסטע קלאַסישע טראַגעדיע אין 4 אַקטען

„אטעלא"

הויפּט־ראָלען: אָטעלאָ — משה ליפּמאַן; יאַגאָ־קרעלמאַן; עמיליאַ־נאַטאַליא ליפּמאַן; קאַסיאָ־פאַסטער; דעזדעמאָנאַ־אייזענבערג; דאָש־אייזענבערג; הערצאָגין־א מעלד; בראַבאַנציאָ־קורק.

מאָרגען דינסטאג, דעם 6. יולי — לעצטע געזעגנונגס־פּאָלקס־פאָרשטעלונג. אַלע פּלעצער אין טעאַטער צו 1 זלאָטי. גאַלעריע 50 גר. אַ פרייהער געקויפטער פּלאַץ — פערזיכערט אַ בע־סערן פּלאַץ. :—: ס'וועט געשפּילט ווערען „מירלע"

יורידישע עצות.

אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג גיט די רעדאַקציע פון „נייעם פאָלקסבלאַט" אָנטוואָרטען אויף יורידישע אָנפראַגען, וואָס ווערען צוגעשיקט נאָר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופּאָן.

יורידישע אָפּטיילונג פון „נייעם פאָלקסבלאַט"

ביים דערלאַנגען אַן אָנפראַגע אויף אַ יורידישע עצה דאַרף צוגעלעגט ווערען דער קופּאָן מיט דער דאַטע פון טאָג, ווען די אָנפראַגע ווערט אַריינגעגעבען. אויף אָנפראַגען אָהן קופּאָן וועט קיין ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 5־טען יולי 1926.

1603. ב. ל—ן.

אויב עס ווערט פעסטגעשטעלט, אַז דער פּאָבאָר־פליכטיגער האָט זיך בכיון געמאַכט אַ פעלער בכדי צו בעקומען אַ קאַטעגאָריע לויט וועלכער מען ווערט פערערכענט אין לאַנדשטורם, קוים איז ער נור צו עפּיס פעהיג, וועט ער דער־פאַר אַריינגעצויגען אין מיליטער־דינסט. אָבער דערצו איז נישט בערופען די פּאָבאָר־קאָמיסיע, נור דאָס אַריינציהען אַזאַ פּאָבאָראָווי אין אַקטיווען דינסט קאָן ערשט געשעהן נאָך אַן ענטגילטיגען געריכטס־אורטייל, לויט וועלכען דער בעטרעפענדער פּאָבאָראָווי ווערט גע העריג בעשטראָפט פאַר מאַכען זיך דעם פעהלער.

1604. נ. בלאַט.

1605. א לעזער פון נאַפּיורקאָווסקא.

1606. אַ לעזער פון פעטריקאָווער 88. וועגען אייערע ענינים דאַרפט איהר זיך פערזענליך פערשטענדיגען מיט אונ־זער יוריסט מיטבערעגעדיג די ציימונג, טעגליך פון 3 ביז 4 נאָכמיטאָג אין רע־דאַקציע.

1607. אַ לעזער, ניי זאַרזשעווסקא. בלויז אין דעם פאַל איז די אונטער־נעהמונג בעפרייט צו צאָהלען אָבראָ־טאָווע שטייער פאַר'ן יאָהר 1926, אויב דער אונטערנעהמער אליין איז בעשעפ־טיגט און העכסטעס 1 געזעלען, אָדער 2 לערן־יונגלעך, דאַגעגען בעשעפטיגט די אונטערנעהמונג 1 געזעלען און 1 לערן יונגעל, איז זי שוין פון אָבראָ־טאָווע־שטייער נישט בעפרייט.

1608. אַ לעזער פון וואָלבאָרסקאַ־ג.

מען קאָן קיינעם נישט צווינגען צו בלייבען תמיד אין צושטאַנד פון אומ־טיילבאַרקייט פון פערמעגען. אַלע גע־גענזייטליכע אָפּמאַכען, אָדער פליכטען קאָנען ערקלערט ווערען פאַר אומגילטיג. צו יעדער צייט האָט איהר דאָס רעכט אַרויסצוטרעטען אין געריכט וועגען צו־טיילען דאָס פערמעגען. אַנת איהר קאָנט שליסען אַ גוטווילליגען אָפּמאַך אָפּצולע־גען דאָס צוטיילען. אָבער נור אויף אַ טערמין נישט לענגער ווי 5 יאָהר. נאָכ'ן דערמאָנטען טערמין קאָנט איהר אָבער דעם אָבמאַך בענייען אויף ווייטערע 5 יאָהר.

1609. אַ פעראינטערעסירטען יורש.

אַ טעסטאַמענט (צוואה־אַקטען) איז נישט קיין שול־דיקטאַט, וואָס מוז ענטהאַל־טען בוכשטעבליך יעדעס וואָרט, וואָס דער פעראָרדנער זאָגט אַרויס. גענוג איז, אַז ער ענטשפּרעכט זיין פערלאַנג און ווילען, און דעריבער בלויז אויף דעם סמך זיך פעררופענדיג, וואָס דער רע־יענט האָט אָנגעשריבען דעם טעסטאַ־מענט נישט מיט די ווערטער און סטיל פון אייער פערשטאָרבענעם פאָטער, קאָנט איהר דעם אַקט נישט אַנולירען.

1610. אַ לעזער פון סטאַראָוויעש.

די פּאָבאָר־קאָמיסיע קאָן בעטראַכטען אַ צייגניש פון אַ דאָקטאָר וועגען דער דורכגעמאַכטער, אָדער דויערנדע קו־ראַציע פון פּאָבאָראָווע. קיין פליכט אָנ־צונעהמען אַזאַ צייגניש האָט זי אָבער נישט. בכלל איז בינדענט פאַר דער קאָ־מיסיע נור די מיינונג פון אָנטיילנעה־מענדע אין דער קאָמיסיע דאָקטאָר.

1611. ל. ד—הארן.

אומזיסט אייער שרעק. קיינער וועט נישט דערגעהן דעם סוד פון דער ערפינדונג, וואָס וועט וואַרשיינליך מו־ען דורך אי"ך ענטפלעקט ווערען אין געריכט שוין דערפאַר בלויז אַליין, וואָס אַזעלכע געריכטס־פערהאַנדלונגען קומען פאָר ביי פערמאַכטע טירען.

זכרונות וועגען הרב אלי' חיים מייזעל זצ"ל

85) בעאַרבייט ספּעציעל פאַר'ן „נ. פאָלקסבלאַט"

ס'איז שוין געווען זעהר שפּעט אין דערנאַכט ווען דער אויפזעהער פון „לינת־אורחים" איז געקומען צום רב, אין רב'ס צימער איז אָבער געווען נאָך ליכטיג, ווייל דער רב איז געזע־סען און געלערנט.

דער אויפזעהער האָט איבערגעגעבען דעם רב די אויס־טערלישע געשיכטע, וואָס האָט פּאַסירט אין „לינת־אורחים".

— איך וויל אויף מיין אייגענער אחריות גאָרנישט טון, — האָט געזאָגט דער אויפזעהער, — איך בעט ביי אייך אַנ'עצה, וואָס ווייטער אונטערצונעהמען.

— איהר האָט זעהר גוט געטון, האָט געזאָגט דער רב, וואָס איהר האָט אָנגעזאָגט קיינעם פון לאָקאָל נישט אַרויסצולאָזען. דער ענין געפעהלט מיר נישט. איך בין חושד, אַז דאָ קומט פאָר אַ פּרוב פון אַ שאַנטאַזש מצד דעם פערשוין, וועגען וועלכען איהר דערצעהלט מיר. מ'טאָר איהם אָבער נישט דערלאָזען זיין פּלאַן אויסצופיהרען. אָבער איצט האָט דער רב ווייטער געזאָגט. געהט צוריק אין „לינת־אורחים" און שיקט מיר אַ הער דעם בעל־דבר מיט אַלע איבעריגע יודען, וועלכע האָבען גענעכטיגט אינ'ם צי־מער, וואו ס'איז פאָרגעקומען דער טראַגישער פאָרפאַל. כדי צו געווינען דעם צוטרוי פונ'ם בעל־דבר נעהמט 20 רובל און גיט זיי איהם. זאָגט איהם, אַז דאָס זענען כלומרשט די 20 רובל, וואָס מ'האָט ביי איהם אַרויסגעצויגען פון טאַש. ווייטער זאָגט איהם, אַז איך רוף איהם אַ העך, כדי די יודען דאָ אויסצוגלייכען. איך וועל מיך שוין בעמיהען דאָ אַלץ אין אָרדנונג צו ברענגען. אייער אויפגאַבע איז אָבער באַלד אינדערפריה צו רופען אַ מנין יודען און ברענגען דעם פערשטאָרבענעם צו קבר ישראל. נאָך דער לויה זאָלט איהר קומען צו מיר.

דער אויפזעהער איז אַוועק, צוזאָגענדיג אַלץ צו ערלעדי־גען אַזוי ווי דער רב האָט געהייסען, ווען דער אויפזעהער איז צוריקגעקומען אין „לינת־אורחים" האָט ער דאָרט נאָך אַלץ געטראָפען אַזוי ווי ער האָט דאָס צימער פערלאָזען, די יודען זענען געזע־סען טרויעריגע און נישט געוואוסט וואָס דאָ קומט פאָר. ביי קיי־נעם האָט זיך נישט געקענט לעגען אויפ'ן געדאַנק, אַז זיין נאָ־הענטסטער חבר זאָל האָבען בעגאַנגען אַ שרעקליכען מאָרד. דער הויכער יוד האָט זיך ווייטער געדרעהט הין און צוריק איבער'ן צימער און געשוויגען.

דער אויפזעהער איז צוגעגאַנגען צום הויכען יוד און מיט איהם עפּיס גערעדט, דערנאָך איז ער צוגעגאַנגען צו די איבע־ריגע יודען און מיט זיי זיך דורכגעשמועסט, צום סוף האָט ער זיך אָנגערופען אויפ'ן קול:

— מיר איז געלונגען זיך צו דערוויסען ווער ס'האָט איי־ערע 20 רובל, וואָס מ'האָט ביי אייך היינטיגע נאַכט צוגענומען פון טאַש. וואָס שייך דעם מאָרד פון דעם יודען קען איך גאָר נישט דערגעהן. איך האָב דעריבער דעם איינציגען אויסוועג, אַז איהר זאָלט אַוועק צו לאָדזער רב און דאָרט זאָל דער ענין אינ־גאַנצען אויפגעלעזט ווערען.

דער הויכער יוד האָט צוגענומען די 20 רובל און אַריינ־געלעגט זיי אין קעשענע און געזאָגט:

— וואָס טויג מיר אַ רב, איך וועל געהן אין דער פּאָליציי און דערצעהלען די געשיכטע.

דער אויפזעהער האָט אָבער דעם יוד געגעבען אָנצוהערען, דאָס ער קען ביי דעם ענין גוט פערדינען און געווינען זיין הסכמה צו געהען צום רב. די איבעריגע יודען האָט דער אויפזעהער אָנגעזאָגט, אַז זיי זאָלען אויפ'ן וועג אַכטונג גע־בען, אַז דער בעל־דבר זאָל זיך נישט אַרויסגליטשען פון זייערע הענד און זיי זאָלען איהם אומבעדינגט ברענגען צום רב.

דער לאָדזער רב האָט שוין געוואַרט ביים פענסטער אויפ'ן אָנקומען פון דער עקספּעדיציע, ווען אַלע זענען אַריינגעקומען אין צימער האָט דער רב זיך אָנגעהויבען בייזערן אויפ'ן קול:

— וואָס איז דאָס פאַר אַ חוצפה אין מיטען דער נאַכט צו מאַכען אַוואַנטורעס. אַ יוד איז געשטאָרבען צווישען אייך און איהר רייסט אייך אַרום, אָבער זאָל מען הערען וועגען וואָס עס האַנדעלט זיך.

דער הויכער יוד האָט אָנגעהויבען צו דערצעהלען אַלע „פּרטים" פונ'ם מאָרד, וועלכע ער האָט כלומרשט מיט זיינע אייגענע אויגען געזעהען.

יעדער איינציגער פון די יודען האָט אָבער געשוואוירען כל־השבועות, אַז ער ווייסט פון גאָרנישט צו זאָגען. דער רב, פאַר וועלכען ס'איז לכתחילה געווען קלאָהר, אַז מ'האָט דאָ צו טון מיט אַ שאַנטאַזש, האָט דאָך די „דין־תורה" געפיהרט ביז ס'איז שוין געוואָרען גרויסער טאָג.

פּלוצלינג האָט זיך געעפענט די טיר און ס'איז אַריינגע־קומען דער אויפזעהער, וועלכער האָט געגעבען אַ וואונק צום רב, אַז ס'איז שוין נאָך דער לויה.

דעמאָלט האָט דער רב געזאָגט, אַז ער פערשטעהט שוין דעם גאַנצען ענין און ער וועט באַלד אַרויסגעבען אַ פּסק. און צום אויפזעהער האָט דער רב הויך געזאָגט.

— אַלזאָ, די לויה איז שוין פאָרגעקומען, ס'איז פעסטגע־שטעלט געוואָרען, אַז דער יוד איז געשטאָרבען פון אַ האַרץ־שלאַג. מיין פּסק דעריבער איז, אַז מ'זאָל דעם יוד, וועלכער האָט געוואָלט מאַכען אַ שרעקליכען בלבול אויף עטליכע יודען און אַזוי־אַרום געוואָלט פון זיי אויספּרעסען געלד, אָפּפיהרען אין דער פּאָליציי, כדי ער זאָל בעקומען זיין שכר.

דער הויכער יוד איז געוואָרען בלאַס ווי קאַלך און אָנגע־הויבען ציטערען ווי אַ בלאַט. אויף אַזאַ מפּלה האָט ער זיך נישט גערעכט. ער האָט נישט געוואוסט וואָס ער זאָל אָנהויבען צו טון.

— אָבער איך האָב דאָך געמאַכט חוזק, האָט ער אָנגעהוי־בען צו שטאַמלען, איך האָב גאָרנישט געמיינט ערנסט.

דער רב האָט איהם נישט געלאָזט ווייטער רעדען, געהיי־סען זיך צוריקגעבען די 20 רובל, וואָס דער אויפזעהער האָט צו־געגומען און געצוואונגען איהם זיך מודה זיין דורך אַנ'אונטער־שריפט, אַז די גאַנצע מעשה איז לא היה ולא נברא, און אַז ער האָט געוואָלט נאָר אויספּרעסען געלד פון די יודען.

— דעם דאָקומענט האָט דער רב געזאָגט וועל איך האַלטען ביי מיר. אויב איהר וועט נאָך פּרובען איין מאָל אין לעבען צו מאַכען עפּעס אַ שווינדעל אָדער עפּיס ענליכעס וועט דער דאָ־קומענט ווי געהעריג אויסגענוצט ווערען, און איצט אַרויס פון מיין שטוב!

(פאָרטזעצונג קומט).

א פרינץ אהן א טאטען

א נעשכשע מיט א זוהן פון רומענישען קרוינפרינץ.

א וואך צייט האט גאנץ פאריז, איבערהויפט די העכערע געזעלשאפט, געוואָרט מיט דער גרעסטער שפאנונג צו זעהן מיט וואס עס וועט זיך ענדי-גען דער אונגעוועהנליכער פרינצען-סכסוך.

וויעס איז בעוואוסט, האט מיט עט-ליכע מאנאטען צוריק דער רומענישער קרוין-פרינץ זיך געמוזט אפזאגען בע-צייטענס פון זיין טאטענ'ס טראן און זאגאר פערלאזען זיין פאטערלאנד צו-ליב דעם, וואס ער האט זיך פערליבט אין א יודיש מעדעל פון בוקארעשט, און ער לעבט איצט מיט איהר, ווי מיט א ווייב, פערלאָזענדיג זיין אמת ווייב, וועלכע, אגב, איז שוין געווען ביי איהם די צווייטע. זיין שדוך מיט זיין ערשט ווייב, וועלכע איז נישט גע-ווען קיין גענוג גרויסע יחסנ'טע, ווי עס פאדערט זיך פאר א קרוינפרינץ און פאר א צוקונפטיגען מלך, האט זיין פא-טער, דער רומענישער קעניג, אנערקענט פאר נישט גילטיג, און דער רומענישער פארלאמענט האט בטל געמאכט די חתונה. דאן האט דער רומענישער קרוין-פרינץ שוין א צווייטען מאל חתונה געהאט מיט א ריכטיגער פרינצעסין, וועלכע ער האט אָבער איצט אויסגע-ביטען אויף דער שעהנער טאכטער פון א יודיש-רומענישען שענקער...

פון דאן אן וואוינט ער מיט זיין יודישער געליבטער אין פאריז. דאס גאר ערשטע ווייב זיינס איז אויך גע-קומען אהער. זי האט נאך צו איהם פערשידענע געלד-טענות און גרייט זיך גאר אין גיכען צו פערפיהרען געגען איהם א פראצעס. דערווייל לעבט זי דא אין א גרויסארטיגען האטעל מיט איהר איינציגען קליינטשיגען זוהנדעלע, דעם פרינצעלע מירצעא, וועלכען זי האט געבוירען פון דעם קרוינפרינץ...

איז דער פרינצעלע מירצעא איצט געוואָרען זיבען יאהרעלעך, האט זיין מוטער, וועלכע טראגט איצט איהר מיידעלשען נאמען, מאדאם לאמברינא, איהם געוואָלט אפגעבען לערנען אין א פראנצויזישע שולע, וואו עס ערציהען זיך בלויז אריסטאקראטישע קינדער.

האט דער דירעקטאר פון דער שולע פערלאנגט, ווי עס פיהרט זיך, אז מען זאל איהם צושטעלען א געבורטס-שיין (מעטריקע) פון דעם קינד און א צייג-ניש, ווער זיין פאטער איז געווען. אזא געבורטס-שיין האט אבער די מוטער, דאס געוועזענע גאר ערשטע ווייב פון דעם קרוין-פרינץ, נישט געקענט צו-שטעלען, ווייל דאס איז געבליבען אין רומעניען אין דעם קעניגליכען פאלאץ, וואו מען וויל אפילו איהר נאמען נישט הערען. דער דירעקטאר האט געהאט מיטלייד מיט דער „ארימער" פרוי און האט איהר צוגעזאגט, אז ער וועט דאס פרינצעלע אננעהמען אין דער שולע אפילו אהן א צייגניש, אויב נאר זיין פאטער, דער קרוין-פרינצעל, וועט קו-מען אין דער שולע און עפענטליך בע-שטעטיגען, אז דאס איז זיין קינד און אז ער האט איהם געבוירען געזעצליך, ווי עס פאדערט די מלוכה און די רע-ליגיע.

די מוטער האט געגעבען צו וויסען דעם קרוין-פרינץ, אז זי וועט מיט'ן קינד ווארטען אויף איהם אין דער שולע אויף מארגען ארום צעהן א זייגער אין דער פריה. אבער ער איז נישט געקו-מען. אויף איבערמארגען – דאס זעל-בע. די געוועזענע קרוינפרינצעסין, צוזאמען מיט דעם פרינצעלע, האבען אומזיסט געווארט ביי דער טיר פון דער שולע. דאס קינד האט פון קלע-מעניש געוויינט. די מוטער האט איהם געטרייסט און אליין אויך דערווייל גע-גאסען מיט טרעהרען פון דער בעליי-דיגונג.

דער דירעקטאר האט נישט געקענט צוזעהן זייער ביידענ'ס צער. אויך אין דער פראנצויזישער פרעסע האט זיך אנ-געהויבען א טומעל. „די אינטימע בע-ציהונגען צווישען מאן און ווייב דארף ביי אריסטאקראטישע עלטערן נישט אויסוואָרצלען די ליבע צו זייערע אומ-שולדיגע קינדער" – האט מען געליא-רעמט. די סענטימענטאלע פראנצויזען זענען זעהר אויפגעבראכט געווען אויפ'ן געוועזענעם קרוינפרינץ פאר זיין הארט-קייט צו זיין זיבען-יעהריגען זוהן, און מיט אונגעדולד געווארט אויפ'ן סוף.

ערשט האט דער געוועזענער קרוינ-פרינץ, אנשטאט צו קומען פערזענליך, אריינגעשיקט שריפטליך אנ'אפיציעלע מעלדונג צום דירעקטאר פון דער שולע, אז ער קען נישט רעכענען דעם קליי-נעם מירצעלע פאר זיינס א געזעצליך קינד, ווייל זיין, דעם קרוינפרינץ'ס, פאטער, דער רומענישער קעניג, און דער פארלאמענט, האבען דאך זיין ערשטע חתונה מיט דער מאדאם לאמ-ברינא, אנערקענט פאר נישט גילטיג. אמת, דאס איז פארגעקומען שוין א יאהר נאך זייער חתונה, און נאכדעם ווי דער פרינצעלע מירצעא איז שוין געווען געבוירען געוואָרען אויף דער וועלט. אבער ווי באלד, אז דער קעניג, דעם קרוינפרינץ'ס פאטער, און דער פארלאמענט האבען געזאגט, אז די חתונה איז קיין חתונה נישט, הנם זי איז פארגעקומען אין א קלויסטער און מיט דער ברכה פון א גלח, איז דאך ממילא דאס זוהנדעלע נישט קיין גע-זעצליכער, און ער, זיין טאטע, דער געוועזענער קרוינפרינץ, קען איהם גאר-נישט העלפען.

און דער קליינער פרינצעלע האט מיט חרפה געמוזט פערלאזען די שולע. קאכט זיך פאריז פון דער פאטערליכער הארטקייט, ווארים דאס קינד בלייבט אויף אזא אופן אהן א טאטען און אהן א נאמען. די היגע אריסטאקראטיע לעבט איין ווענטען אין פארערט, אז די פראנצויזישע רעגירונג זאל זיך אין דעם אריינמישען: פליסט דאך פארט פרינצליכע בלוט אין דעם קינד'ס אדע-רען...

עס איז טאקע שרעקליך.

Dr. med. Rózaner
ספעציאל-ארצט פאר הענערישע און הויט-קראנקהייטען, בעהאנדלונג מיט קוואַרצלאַמפּ-שטראַהלען.
9 דזיעלנא 9,
1-טער שטאק. טעלעפאן 28-98
נעמט אן פון 8–10 און פון 5–8..

ד"ר הערצל אלס שילער.

אין פריוואט-בעזיץ פון ווינער אינזש. רודאלף קעפעל געפינט זיך אנ'אינטע-רעסאנטער דאקומענט. דאס איז אנ'-אָריגינעלע „ידיעה" פון דער בודאפעש-טער יודישער שול, וועלכע איז אויס-געשטעלט געוואָרען פאר א געוויסען טי-וואדאר הערצל, א שילער פון צווייטען קלאס. עס איז א צייגניש פון 8-יעהרי-גען שילער, וואס איז שפעטער געווא-רען דער ציוניסטישער פיהרער טעאדאר הערצל.

די „ידיעה" איז אויסגעשטעלט הון דער בודאפעשטער יודישער נארמאל-שול. זי איז געשריבען אין צוויי שפרא-כען, אונגאריש און דייטש, און האט אזא אינהאלט:

„הערצל טיוואדאר, שילער פון צוויי-טען קלאס, האט אין זומער-סעמעסטער 1867-68 בעקומען אט די מיינונגען:

שול-בעזוך – זעהר פלייסיג.
אויפיהרונג – מוסטערהאפט.
אויפמערקזאמקייט – געשפאנט.
התמדה – אויסגעהאלטענע.
רעליגיעזע לימודים – אויסנאמליך.
העברעאישע למודים – אויסנאהמליך.
אונגארישע שפראך – אויסגעצייכענט.
דייטשע שפראך – אויסגעצייכענט.
רעאל-וויסענשאפט – אויסגעצייכענט.
רעכענען – אויסנאמליך.
שעהן-שרייבען – גוט.
געזאנג – אויסנאמליך.

מיט אויסצייכענונג פון ערשטען ראנג אריבער אין ווייטערדיגען קלאס.
בודאפעשט 12 אויגוסט 1868".

דער דאזיגער דאקומענט בעווייזט, אז דער כלל, אז אלע גרויסע גייסטער זענען געוועהנליך געווען מיטעלמעסיגע שילער, לאזט זיך אויף ד"ר הערצלען נישט אנווענדען, ווייל א בעסערען שול-אטעסטאט קען מען זיך קוים פאר-שטעלען.

פאר'ן וואויל פון גאנצען לאנד.

די רעדע פון ד"ר ראבינזאן אין ליטווישען סיים.

קאוונע, (יט"א) אויף דער לעצטער זיצונג פון ליטווישען סיים. בעת וועל-כער עס איז אנגענומען געוואָרען דער צוטרוי-וואטום פאר דער נייער רעגי-רונג, האט אין נאמען פון דער יודי-שער פראקציע גערעדט דעפוטאט ד"ר ראבינזאן.

אונזער פערטרויען צו דער נייער רעגירונג, האט ד"ר ראבינזאן געזאגט, נעהמט זיך נישט נאר דערפון, וואס די רעגירונג האט צוגעזאגט א סוף צו מאכען צו דער אנטי-מינדערהייטס-פאלי-טיק, נאר אויך צוליב דעם, וואס דער רעגירונגס-פראגראם איז אין אלגעמיין צוגעפאסט צו די בעדערפענישען פון לאנד. פאר אונז איז גענוג, וואס די מינדערהייטס-רעכט וועלען פערוויקליכט ווערען אויפ'ן סמך פון דער קאנסטי-טוציע. מיר ווילען נישט קיין שום פרי-ווילעגיעס. אין געוועזענעם ליטווישען סיים זענען געזעסען מענשען, וואס האבען געגלויבט, אז אין ליטע וועט דעמאלט זיין א גן-עדן, ווען די יו-דען וועלען לעבען ווי אין א גהנום. מיר האבענדעמאלט בעהויפטעט פון גאנ-צען לאנד, אז אזא צושטאנד קאן נישט לאנג עקזיסטירען און דאס ער מוז ברענגען שאדען דעם וואוילשטאנד פון לאנד. מען קאן נישט אין קיין לאנד אויפבויען דאס גליק פון איין קאטע-גאריע איינוואוינער אויפ'ן אומגליק פון די איבריגע בירגער. אויב די איצ-טיגע רעגירונג וואלט געוואלט פיהרען א שעדליכע פאליטיק פאר'ן לאנד, און גלייכצייטיג געבען די יודען פריווילעג-יעס, וואלטען מיר אזא רעגירונג ווי צום שארפסטען בעקעמפט.

מיר ערווארטען פון דער נייער רע-גירונג, האט דעפוטאט ד"ר ראבינזאן בעענדיגט זיין רעדע, אז זי וועט בנוגע אונזערע נאציאנאלע אספיראציעס זיך האלטען אין די גרעניצען פון דער קאנסטיטוציע און דער מינדערהייטס-דעקלאראציע.

סאוויעטען בעשטעלען א מאדעל פון א טעקסטיל-פאבריק ביי א יודישען ארכיטעקט.

בערלין, (י.ט.א.) דער בעקאנטער יודישער ארכיטעקט עריק מענדעלסאן, דער בויער פון טעכניקום אין חיפה, האט איצט בעקומען פון דער סאוויעט-טישער רעגירונג דעם אויפטראג אויס-צופיהרען דעם בוי-פראיעקט פון א נייער גרויסער טעקסטיל-פאבריק אין לע-נינגראד. די פאבריק זאל געבויט ווע-רען לויט די נייעסטע כללים פון דער מאדערנער טעכניק.

אין וואלד פון ליידענשאפטען.

(285) (ראמאן).

באטיאני איז אויפגעשפרונגען.

א שרעקליכער פחד האט איהם ארומגענומען.

ער האט צוזאמענגעדריקט די פויסטען און ארויסגע-שעפטשעט.

– מנובל! דאס קאן נישט זיין! אזוי געמיין האט מען דאך מיך נישט געקאנט גענארען!

– וואס הייסט, נישט געקענט? קלוגערע פון אייך פיהרט מען אויך אין באד אריין! אדרבא, געהט אליין ארונטער אין די קעלערס, גראף באטיאני, און עפענט אויף פראבע אליין אויף א פאר פעסלעך און זעט! איהר וועט זיך דאן איבערצייגען, צי וועט סטייען זאפאסען אויב די בעלאגערונג וועט אנהאלטען נאך א חודש. וועגען דעם אבער, אז די בעלאגערונג וועט נישט אזוי גיך אראפגענומען ווערען, אין דעם צווייפעל איך גארנישט!

איהר האפט, אז אייך צו-הילף וועט אנקומען דער פעלד-מארשאל דאון מיט א גרויסער ארמעע, און איך זאג אייך, אז ער קאן דא אהער נישט צוקומען, ווייל די פרייסען האבען איהם איבערגעשניטען דעם וועג קיין פראג. ער וועט נישט האבען די דרייסטקייט אריבערצוגעהן דעם טייך פאר די אויגען פון דער פיינדליכער ארמעע! אויף דערויף איז ער א צו געניטער מילי-טער-אנפיהרער!

– צו-וואס רעדט איהר מיר דאס אלץ? – האט באטיאני א פרעג געטון – וואס פאר א ציל האט איהר דערביי, ווען איר שילדערט אזוי אונזער טרויעריגע לאגע?

פראנק האט זיך איבערגעבויגען איבער'ן טיש צום גראף באטיאני, א קוק געטון אויף דער טיר און ארויסגעשעפטשעט:

– גראף באטיאני! ווען א שיף טרינקט זיך, בעמיהען זיך אלע צו ראטעווען דאס לעבען! אלענפאלס טוען עס קלוגע מענ-שען, און בלויז נאראנים בלייבען איבער אויף דער שיף און קוי-מען אום! שוין-זשע ווילט איהר דא ווארטען ביז פראג וועט פא-לען, ביז דער צורייצטער פרייסישער קעניג וועט אייך בעגראָ-בען אונטער די חורבות פון גראדשין? אויף אייער ארט וואלט איך ליבערשט גענומען א מיליאנדעל פרייסישע טאלערס און אפ-געצויגען קיין פאריז אדער לאנדאן, וואו איך וואלט מיר געמאכט א פיין לעבען!

– וואס פלאפעלט איהר עפיס וועגען א מיליאן טאלער?

– איך פלאפעל נישט, נאר איך לעג זיי אייך פאר!

– איהר לעגט מיר פאר א מיליאן טאלער? וואס הייסט עס אזוינס? זאגט קלאהר, וואס רעדט איהר? געהט ארויס שנע-לער מיט ווערטער!

– איהר ווילט איך זאל אייך זאגען קלאהר, וועל איך אייך זאגען! ביטע זעהר!

פראנק האט אריינגערוקט א האנד אין בוזים-טאש, און ארויסגעצויגען פון דארט א פער'חתמ'עטען בריף.

– וואס פאר א בריף איז דאס? – האט באטיאני א פרעג געטון – פאר וועמען איז ער דער בריף?

– דער בריף קאסט בסך הכל א מיליאן טאלער, און איז בעשטימט פאר'ן פראגער קאמענדאנט!

– הייסט עס... פאר מיר?

– יא, פאר אייך, גראף באטיאני!

– וואס שטעהט אין איהם געשריבען?

– דארט איז אנגעשריבען עפיס אינטערעסאנטעס פאר אייך!

– אבער... דאס איז דאך פעררואט!

– וואס דערצעהלט איהר מיר אזעלכע מעשיות, גראף באַ-טיאני! איך ווייס נאר איין זאך, איך האב דא געבראכט א מיל-יאן טאלער!

באטיאני'ן האט עס אנגעהויבען צו ווארפען, ווי אין קדחת.

– איהר האט גערעדט מיט'ן קעניג אליין? – האט ער שטארק אויפגערעגט א פרעג געטון – איהר זענט געווען אין פרייסישען לאגער?

– יא, איך בין געווען אין פרייסישען לאגער, אבער דעם קעניג אליין האב איך נישט געזעהן. מיט מיר האבען גערעדט וועגען דעם ענין זיינע מקורבים און עצה-געבער; זיי האבען געפיהרט אונטערהאנדלונגען, און בעשלאסען, אז אויב איהר וועט אין א בעשטימטען טאג איבערגעבען די שטאט אין רשות פון די פרייסען, וועט איהר אויפ'ן צווייטען טאג בעקומען א מיליאן!

– א מיליאן! – האט ארויסגעקרעכצט באטיאני, דריקענ-דיג זיך דעם קאפ מיט ביידע הענד – ס'איז א גרויסער נסיון! פראנק, איהר זענט א טייוועל אין א מענשען-געשטאלט! איהר ווילט אומברענגען!

דער אלטער פראנק האט געהיימניספול א שמייכעל געטון און אנשטאט צו ענטפערען א וואָרט צום עיקר ענין האט ער אויפגעעפענט דעם בריף און איבערגעבענדיג איהם דעם גראף באטיאני א זאג געטון.

– לייענט'ס און איהר וועט זיך אויף די אייגענע אויגען איבערצייגען, אויב איהר גלויבט נישט אין מיינע רעד! דער-קענט איהר די אונטערשריפטען פון דעם קעניג'ס עצה-געבער, און די קעניגליכע חתימה? דא איז פאר אייך בעשטימט א מי-ליאן, דעפאנירט אין אן'ענגלישער באנק, און פאר דער דאזיגער ריזיגער סומע דארפט איהר בלויז אין איינער פון די דריי נאָ-העננסטע נעכט עפענען א קליין זייטיג טויערל און אריינלאזען אין דער שטאט דאס פרייסישע מיליטער! איך וואלט זיך אפילו א מינוט נישט פערטראכט, ווען מען לעגט מיר פאר אזא אפותיקא פאר עפענען עפיס א קליין טויערל! קיין מאל האט מען נאך פאר אזא קלייניגקייט נישט בעצאהלט אזוי גוט! מ'דארף נאר א דריי טון א שליסעל אינ'ם שלאס, און דאס עסק איז געמאכט!

– און... גלייכצייטיג איז פערלוירען דער כבוד און דער זמט! – האט קוים-הערבאר ארויסגערעדט באטיאני – און... און די הויפט שטאט פון באהעמיען, איינע פון די שענסטע שטעט פון דער קייזערין מאריא-טערעזא איז א פערפאלענע אויף אייביג!

וואס זענט איהר עס פלוצלונג געוואָרען אזא ערליכער מענש? – האט דער אלטער יוד א שמייכעל געטון – ס'איז גאר שווער צו גלויבען, אז מיט אייך זאל פלוצים געשעהן אזא ענ-דערונג! איהר האט אפגעטון א סך מיאוס'ערע זאכען פאר א סך קלענערע סומען, און איצט ווען איהר קאנט פערדינען א גאנצען מיליאן, האט זיך אין אייך פלוצים אויפגעוועקט דאס גע-וויסען! באמנות, ס'לענט זיך נישט אויפ'ן שכל!

(פארטזעצונג קומט)

בעקאנטמאכונג.

597

די בעזיצער פון

דייטשעס גערד

פון פאר דער מלחמה, קענען נאך א קורצע צייט זיך מעלדען פון 11–1 ביי מ. ארזעכאחסקי, אל. לאשציושקי 22, פראנט, 2. שטאק, און פון 4 6 נאכם.-ביי א. פארבער, אנדזשעיא 46, אין הויף, ראכטס. 3, שטאק

קאנצעסיאנירט דורך דער עלעקטראהניע.

ווער סוויל האבען א ליכטיג לעבען!

זאל קומען צו דער בעוואוסטער פירמע

ב. ראטביין

קאנסטאנטינער 3

וועלכע פיהרט אויס אלע ארט עלעקטרישע אנלאגען ליכט און קראפט גרויסער אויסוואהל פון עלעקטרישע ארטיקלען. צו ערמעסיגטע פרייזען.

קומט און איבערצייגט אייך!

Szkoła I. KACENELSONA

Cegielniana 28 בית ספר עברי כללי Cegielniana 28

עס ווערען נאך איינגעשריבען שילער און שילערינס אין אלע קלאסען. אין די העכערע קלאסען לאטיין און א פערגרעסערטער קורס פון העבראישע למודים). אויך ווערען אנגענומען קינדער פון 4 ביז 6 יאהר אין ערשטען העבראישען גן-ילדים. פון ש. קאצענעלזאן-פיינשטיין

די שולע, ווי אויך די פרעבעל-שולע אונטער די לייטונג פון י. קאצענעלזאן.

מיט אנמעלדונגען פון 11 ביז 1 פארמ און פון 4 ביז 6 נאכמ 531

א גרויסער אויסוואהל

שירם

— פון —

און שטעקענס

מיט 25 פראצ. ביליגער, ווי איבעראל!

צו בעקומען אין ווערקשטאט פון

ס. פיינגענבוים,

19 נארוטאוויטש 19.

בעמערקונג: ס'ווערען אויך אנגענומען אלערליי רעפאראטורען, ווי אויך איבערציהען. 324

געדענקט די אדרעס: נארוטאוויטש (דזיעלנא) 19.

Dr. med. J. POLAKOW

קינדער-קראנקהייטען

KONSTANTYNOWSKA 37a Tel. 39 75

אנגענומען אויך שוואכע פאציענטען.

נעמט אן פון 6.30–5 און פון 3–2 אין דער פיסט

294 331

לעטשניצע פון דאקטוירים-ספעציאליסטען

און ערצטליך-דענטיסטישער קאבינעט

זגיערסקא 17, טעל. 16-33.

ד"ר ראכאווסקי	נאז, האלז, אויערן קר.	3-2 11-10 $7\frac{1}{2}-6\frac{1}{2}$
ד"ר רוזשאנער	הויט- און געשלעכט קר.	11–10 2–1
ד"ר גאלדשטיין-פאראק	אויגען-קראנקהייטען	8-7 2-1
ד"ר יוסטמאן	נערווען קראנקהייטען	7-8 1-12
ד"ר ראזענצווייג	קינדער-קראנקהייטען	5-4 12-10
ד"ר פאפיערני	פרויען- און געבורטס-הילף	6-5 $1-11\frac{1}{2}$
ד"ר קאנטאר	כירורגישע-קראנקהייטען	2-1.ז 4-3
ד"ר וויינבערג	אינערע הערץ לונגען-קר	$7-5\frac{1}{2}$ 1-11
ד"ר סטופעל	רענטגען	12-10 6-4
י. פרושאק	צאהן-ארצט	10–2
נ. ראזעס	צאהן-ארצט	7–4

צאהן-טעכניקער: פאטענטירטע, פלאנבע, גאלדענע קרוינען, בריקען, א. א. וו.

ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען

רענטגען-אינסטיטוט

היילונג פון הויט-קראנקהייטען פון קאפ (פארך) מיט רענטגענשטראהלען, סאר בעשטראהלונג אין דורכלייכטונגען, קווארץ-לאמפע, דיאטערמיע, עלעקטריזאציע, אלע מעגליכע אנאליזען. א קורס פאר שטאמלער.

אימפינגען קינדער שארלאך (שקארלאטין) פון 4—5 נאכם.

די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג.

חידוש אין דער שטאט.

Dr. med. ALBERT MAZUR

ספעציאליסט: האלז-, נאז-, אויערן-קראנקהייטען (ש. א. וו.). נאנקן און שמעק-סטאנום

נארוטאוויטש 44, טעל. 22-44 (דזשעלנא)

שטונדען פון 8 ביז 6 אין אווענט

ס'ווערט געזוכט

א לעהרער,

וואס זאל געבען טעגליך 1 שטונדע אדער 2 פון פוילישע, ענגלישע און העבראיש. אפערטען אפצוגעבען אין אדמ. 596

ערעדער איינציגער האט זיך איבערצייגט, אז פאר

מעבעל

קוואנטס, פעלצען, ביי מאשינען, גאררעראבען א. ז. וו.

צאהלט די העכסטע פרייזען

א. וויצמאן נארוטאוויטש 19

(דזשעלנא)

זין מעבעל-געשעפט, (פרזוואט-וואוינונג שענקעוויטש 29) ביי מיר איז שטענדיג פארשיד. געניצטע מעבעל זין גוטען צושטאנד צו פערקויפען 1374

שרייבען

שעהן און שנעל

לערנט אויס דער בערימטער קאליגראף

ל. בערמאן

זאמענהאף 4

פרישט אויף און היילט די פיס,

בעזייטיגט תיכף די וועהטאגען און אדטשיסקעס.

דאס איינציגע אידעאלע קאסמעטישע מיטעל איז אין אויסלאנד זעהר פערשפרייט, בעזייטיגט ראדיקאל די אממייסטענס פערעלטערטע **אדטשיסקעס, אלע ארט פערהארטונג פון דער הויט און געשווילעכץ.**

עס גענוגט צו נעהמען איין זאלץ-באד "SANITAS" און דאס געשווילעכץ און די אדטשיסקעס פערשווינדען מיטאמאל. דאס אומאנגענעהמע היצען פון די פיס פערשווינדעט, כראניש און פייגליכע וועהטאגען הערען תיכף אויף. דאס אמעריקאנער קאסמעטישע זאלץ צו די פיס "Sanitas" מיידעט אויס דאס איבערייבען און דאס שוויצען פון די פיס און בעזייטיגט דעם אומאנגענעהמען ריח פון שווייס. דאס אמעריקאנער קאסמעטישע זאלץ צו די פיס "Sanitas" איז א פרעפאראט צוזאמענגעשטעלט לויט אלע היגיענישע פאדערונגען, וועלכע אנטהאלטען נישט קיין שום שעדליכע סובסטאנצען. בעדער מיט אמעריקאנער זאלץ "Sanitas" שטארקען די מוסקולען און די אדערן פון די פיס, מאכענדיג זיי פאר פעהיג צו די וויטסטע מארשען אהן רעקויבט אויף ענגע שיך. א פעקל אמעריקאנער זאלץ צו די פיס "Sanitas" קאסט 2 זלאטעס.

צו בעקומען אין אפטייקען און סקלאד-אפטעקעס.

בעמערקונג: היטעט זיך פאר אהנווערטיגע נאכמאכונגען. יעדעס פעקל זאלץ צו די פיס "Sanitas" איז פערזעהען מיט א פאבריק-מארקע "Lew". פערטרעטער פאר פוילען:

JÓZEF GROSSMAN

598 Warszawa, Chmielna 49.

פאר 30 זל.

קען יעדער האבען עלעקטריש-בעלייכטונג אויסגעפיהרט דורך דער פירמע

ש. פ. שמארעוויטש

8 פאלודניאווא 8

מיט בעשטעטיגונג פון דער עלעקטראהניע

וויכטיג פאר הויזבעזיצער!

איהר שפארט 80 פראצענט שטראם.

489 אויסקונפט ווערט ערטיילט.

אטיכטיגער יונגערמאן

וועלכער איז בעקאנט ביי רעאליזירונג פון ערשטקלאסיגע אקצעפטען, ווערט פון זאפארט געזוכט. — אין בעטראכט קומען נאר די יעניגע, וואס האבען דירעקטע פערבינדונג. בעדינגונגען: א פעסט געהאלט, פראוויזיע. אפערטען פאר "ערשטקלאסיג" אפצוגעבען אין אדמ פון דער צייטונג 109

אכטונג, סוחרים און בעלי-מלאכות!

פון 8-טע קאטעגאריע פאטענטען,

וואס ווילען זיין בעפרייט פון אומזאץ שטייער (פאדאטעק אבראטאווי), זאלען זיך ווענדען אין דער ביורא

פעטריקאווער 18.

600

וכי תמכור ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו!

און סאמער יאר זאלסטו קומען צו לויפען אין ביורא **פעטריקאווער 18,** וואו ס'ווערט ערלעדיגט אלערליי ביטעס לויט'ן אוסטאוו, קלאווערע, זאבעזפיעטשעניעס אויף אלע שטעט אין פוילען, אפעלאציעס, אפאזיציעס, ארהאלאניעס, רעקורסען- וועגען קאנצעסיעס אין קאמיסאריאט-רזשאנדו, ביטעס צו אלע פאליציי-בעצירקען, שותפות-אקטען, סטאטוטען, אקטען אינטערציזיעס, אקטען דעראוויזיעס, קארנע ספראוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אלע שפראכען. 503

שנעל, רעעל און ביליג!

28 נאר 28 נאר 28

פערקויפט נישט אייער

מעבעל,

דיוואנעס, פעלצען, אנציגער, ניי-מאשינען אז"וו, בעפאר איהר איבערצייגט אייך נישט ביי די לאנג-עקזיסטירענדע פירמע

ת. ראזנים, בענעדיקטא 28

נאר איך צאהל די העכסטע פרייזען!

בעמ.: ביי מיר אויך לאגער שטענדיג פערשידענע געניצטע מעבעל אין גוטען צושטאנד. פרייזען צוגענגליכער, ווי איבעראל!

28 נאר 28 נאר 28

לעטשניצע פון דאקטוירים-ספעציאליסטען

בזשעזשינער 11, טעל. 37-63

אפען פון 9 פריה ביז 7 אבענד

ד"ר וואלינס י	נאז, האלז, אויערן-קר.	4—3
ד"ר כערשנער	קינדער-קראנקהייטען	10.30–9 5 30–4
ד"ר שיפמאן	אינערליכע קראנקה.	12–10 6 -5
ד"ר לובימש	הויט- און געשלעכט קר.	1–11
ד"ר שמירגעלד	נערווען און גייסטיגע קר.	2–12
ד"ר גאלדבלאט	אויגען-קראנקהייטען	2–12.30
ד"ר עליאסבערג	כירורגישע קראנקה.	3–1
ד"ר בערגמאן	פרויען און געבורטס-הילף	4–3

פסוכא-טעראפיע, שפר ך-שטערונגען ווי שטאמלען א. ז. וו. פאקען-שטעלען, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראהלונג איינשפריצונגען, מאסאזשען, עלעקטריזאציע, אפעראציעס. אויף פערלאנג — וויזיטען אין שטאט. — אין לאבאראטאריום ווערען אנגענומען אלע ארט אנאליזען, ווי אורינע, פלעגמע און בלוט. 2130

ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען א רענטגען-טישער קאבינעט

עס נעהמען אן:

ד"ר זילבערשטיין	צאהן-ארצט	9 - 2 נ מ.
ד"ר לאזשינסקא סטאראפאלסקא	צאהן-ארצט	7.30 – 3

קינסטליכע ציינער, קראנען, פלאמבען א. ז. וו.

די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאג.

ווייזיט 3 זלאטעס.

אבאנעמענטס-פרייז: [illegible]

אנאנסען - פרייז: [illegible]

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman

Czcionkami i drukiem „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.